

6. in 7. redna seja delavskega sveta Gradisa

Sprememba statuta in sasa o združitvi v DO Gradis

Iztekaajoči se mandat poslovnega odbora Gradisa narekuje tudi večjo aktivnost delavskega sveta DO, ki imenuje predsednika in podpredsednika PO, ves postopek pa vodi razpisna komisija, ki jo s sklepom imenuje DS. Večja aktivnost je potrebna tudi zaradi odločitve, sprejete na 5. seji da spremenimo statut in samoupravni sporazum o združitvi tozgov v GIP Gradis. Tako je bila 6. seja 26. januarja in 7. seja 11. februarja.

Glede spremembe statuta in sporazuma o združitvi je bilo na 6. seji sklenjeno, da se osnutek sprememb, ki se nanašajo na število članov poslovnega odbora (osnutek predvideva tri do pet podpredsednikov, ki bi bili zadolženi za proizvodno ekonomsko in organizacijsko-razvojno področje) in njihove naloge, da v javno obravnavo po tozdihi, ki naj bi trajala do 10. februarja, zatem pa naj bi prispele pripombe uskladili ter za 26. februar razpisali referendum.

Na 7. seji pa so delegati ugotovili, da so pripombe, ki so jih imeli v tozdihi, razen v Nizkih gradnjah, OGP, Biroju za projektiranje, Interni banki in Upravi delavskih domov, tako različne, da hitra uskladitev ne bo možna (ob tem pa so v nekaterih tozdihi napovedali nove pobude za spremembe statuta in samoupravnega sporazuma o združitvi, ki zadevajo tudi druge člene in ne samo člene, ki se nanašajo na člane PO DO).

Po razpravi je bilo sklenjeno, da se do 10. marca podaljša rok za dajanje pobud za spremembo statuta in sporazuma, imenovana pa je bila usklajevalna komisija, ki naj bi pobude in pripombe skušala uskladiti in jih predložiti delavskemu svetu.

Na 6. seji je bil sprejet tudi sklep o ustanovitvi predstavništva Gradisa v Beogradu. Gre pravzaprav za razširitev dejavnosti predstavništva, ki ga v Beogradu imajo LIO in kovinski obrtni in v katerem so zaposleni trije delavci. Predstavništvo se nahaja v

najetih prostorih. Ob reorganizaciji predstavništva, ki naj bi imelo od 5 do 7 delavcev, bi kupili svoje poslovne prostore v vrednosti 150 do 170 milijonov dinarjev.

Nadaljevanje na 3. str.

Stane Dolanc med ogledom gradbišča jeklarne 2 na Jesenicah

Jeklarna 2 je pred zagonom

Obisk Staneta Dolanca

V ponedeljek, 26. januarja, si je Stane Dolanc, član predsedstva SFRJ, ogledal potek gradnje jeklarne 2 na Jesenicah. Kot je znano, je glavni izvajalec gradbenih del Gradis. O pomenu in poteku gradnje, te največje slovenske naložbe, smo bralce Gradisovega vestnika redno obveščali.

Stane Dolanc je med drugim poudaril, da vsak izgubljen dan tako ekonomsko kot politično veliko pomeni. Pri nas je pravo presenečenje, če je neka stvar v roku dokončana, ker velja nepisano pravilo, da za leto ali dve zamude nihče ne odgovarja.

Predsednik PO sozda Slovenske železarne Igor Uršič je imel nekaj kritičnih pripomb na odnos izvajalcev do projekta. Veliko izvajalcev se je lotilo dela premalo resno in odgovorno. Nekateri so (največkrat neupravičeno) navijali cene, saj prevladuje mnenje, da je pri tako velikih investicijah vreča z denarjem brez dna.

Zavzemal se je za potrebnost analize našega odnosa do tujih partnerjev in analize pristopa k projektu jeklarne 2. Tudi Stane Dolanc je menil, da je taka analiza potrebna.

Kakorkoli že — jeklarna 2 je pred zagonom.

I. Kučina

5. redna seja odbora za načrtovanje in razporejanje dohodka

Predvsem o gospodarskih načrtih

29. januarja je v mali sejni sobi na DSSS potekala 5. redna seja odbora za načrtovanje in razporejanje dohodka. Delegati so uvodoma ugotovili, da so sklepi 4. seje v glavnem uresničeni. V okviru devetega sklepa 4. seje pa je tov. Perc, predsednik odbora za investicije poročal o sklepih tega odbora o osnutku SaS o združevanju sredstev za naložbe v SPO, kjer so ocenili, da je osnutek nedodelan (o tem natančneje poročamo v poročilu s seje odbora za investicije).

Po daljši razpravi o akontacijski vrednosti točke, je odbor sprejel sklep, da naj konferenca direktorjev in strokovne službe do naslednje seje odbora pripravijo utemeljitev predloga za različno vrednotenje akontacijske vrednosti točke.

V razpravi o osnutku gospodarskega načrta 87 tozda Inženiring so ugotovili, da še naprej ostaja veljavna nabavna funkcija Inženirirga, o strateških zalogah pa naj razpravljajo še na konferenci direktorjev.

Spregovorili so tudi o predstavništvu v Beogradu, kjer naj bi delalo 6 delavcev, o tem, čigave obveznosti naj bodo aktivnosti za LIO, OGP in obrat betonskih izdelkov — ali sodi njihova dejavnost v industrijsko ali gradbeno dejavnost ter o združevanju za industrijski tir OGP.

Po razpravi so sprejeli sklep, da naj tozda Inženiring pošlje osnutek GN 87 z dopolnitvami 4. februarja tozdom v razpravo, ti pa naj svoje pripombe sporočijo APS do 20. februarja. Upoštevali so pritožbo Inženirirga na 20. sklep 4. seje o akontaciji za Inženiring in sklenili, da se naj akontacije izplačujejo progresivno, to pomeni manj na začetku leta, ko je tudi dohodek tozgov manjši in več proti koncu leta.

O osnutku GN 87 DSSS so ugotovili, da ta ni ustrezen za razpravo na odboru, nov tekst, ki so ga delegati dobili med sejo pa je sicer boljši, vendar še ni dokončen, predvsem, ker v njem niso dovolj konkretno opredeljene naloge strokovnih služb. Dogovorili so se, da bodo poslali pripombe na ta GN do 3. februarja komisiji odbora za načrtovanje. Ta bo dopolnjen osnutek poslala tozdom, ti pa naj svoje pripombe sporočijo do 20. februarja v APS.

Nadaljevanje na 3. str.

6. seja IO republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije

Slovenskemu gradbeništvu se obeta več dela

Informacije o načrtovani gradnji stanovanj, hidroenergetskih objektov, predvsem pa cest v SR Sloveniji v letošnjem in prihodnjih petih letih vlivajo gradbincem nekaj več optimizma. Pretekla leta so bila sušna, zmanjševanje naložb je povzročalo, da je zaposlenih v tej panogi vse manj. Večina gradbenih organizacij je šele lani uspela ustaviti padanje dohodka in sredstev za osebne dohodke.

To so gradbinci ugotovili na regijskih posvetih, ki jih je v preteklih mesecih pripravil republiški odbor sindikata gradbenih delavcev Slovenije, na seji Izvršnega odbora pa so 28. januarja povzeli ugotovitve in sprejeli sklepe. Seja se je pričela s počastitvijo spomina na nedavno preminulega predsednika komisije za delo v tujini pri republiškem odboru, Srečka Goloba iz mariborskega Konstruktorja.

Stanovanja, ceste in hidroenergetski objekti

V Sloveniji naj bi iz programa Zveznega izvršnega sveta o gradnji 30.000 stanovanj v letošnjem letu zgradili 3.700 enot, poleg tistih, ki so jih samoupravne stanovanjske skupnosti že opredelile v svojih načrtih. Vlado Ovčar z republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo je povedal, naj bi zidali ta stanovanja predvsem tam, kjer so urejene lokacije in v okviru družbeno usmerjene stanovanjske zidave.

Največja ovira je financiranje, saj dogovori med narodno banko in poslovnimi bankami še niso dali kon-

kretnih rezultatov. Sredstva za zidavo naj bi zbrali iz primarne emisije in z odkupom deviz potencialnih kupcev. Gradbinci so pripravljene za zidavo teh stanovanj. Pripravljene so prevzeti tudi tveganje zidave za trg. Zato so v panožnem sindikatu sklenili, da se je potrebno čimprej lotiti uresničevanja programa ZIS, saj je gradbena sezona pred vrati.

Dodatna sredstva, 7 dinarjev od litra goriva, za gradnjo ceste Bratislava in enotnosti, bodo omogočila, da bo ta pomembna povezava med Karavankami in Gevgelijo zgrajena do leta 1991. Cveto Gregor iz Zveze cestnih podjetij Slovenije je povedal, da natančen načrt gradnje sicer še ni sprejet. Pripravljene pa so predlogi dinamike gradnje vseh trinajstih odsekov te ceste skozi Slovenijo.

Letos naj bi poleg predora skozi Karavanke in ljubljanske južne obvoznice, katerih gradnja že teče, začeli graditi še odseke Šmarje Sapišnja Gora, Ljubljana-Šmarje Sapi in Trebnje-Hrastje. Začela se je tudi gradnja tretje etape mariborske hitre ceste, do konca marca pa naj bi bil sprejet še zvezni zakon, ki bo omogočil gradnjo cest Razdrto-Sežana in Razdrto-Vrtojba.

Za slovensko gradbeno operativno so te ceste precejšen zalogaj, ki pa naj bi ga tudi zmogla. Zato so v panožnem sindikatu menili, da se morajo nizkogradniki primerno organizirati, povezati in združiti vire ter zmogljivosti.

Čeprav gradnja energetskih objektov ne pomeni več dela za gradbeno operativno (ena hidroelektrarna zaposli okoli 300 gradbincev), načrti slovenskega elektrogospodarstva vendarle veliko obetajo. V prihodnjih letih naj bi namreč v Sloveniji zgradili več hidroelektrarn na Savi in Muri ter nekaj termoelektrarn in objektov za prenos električne energije. Slovenskemu gradbeništvu se torej obeta več dela.

Ugotovitve z regijskih posvetov o gradbeništvu

Na regijskih posvetih o aktualnih vprašanih slovenskega gradbeništva, ki jih je v drugi polovici preteklega leta organiziral republiški odbor sindikata gradbenih delavcev so ocenili, da je taka oblika v sedanjih družbenih in ekonomskih razmerah potrebna.

Posveti niso bili zgolj posnetek razmer gradbeništva v posameznih regijah, temveč so pokazali tudi kakšna je usposobljenost in pripravljenost delovnih organizacij in sindikata za reševanje nakopičenih težav in protislovij. To je uvodna ugotovitev iz poročila, ki sta ga pripravila predsednik Franc Berginc in sekretar Jernej Jeršan.

Kljub težkim gospodarskim razmeram se je slovensko gradbeništvo primerno organiziralo in gradbinci so poprijeli za vsako delo. Upadanje dohodka in ravni osebnih dohodkov pa so uspeli zaustaviti šele v preteklem letu. Skupna ugotovitev vseh posvetov je bila, da zmogljivosti gradbeništva niso bile izkoriščene, (izjema je Gorenjska) zato pa si gradbinci želijo načrtnejše naložbene politike, ki ne bi zahtevala tehnoloških, organizacijskih in samoupravnih sprememb.

Pobud za reševanje težavnih razmer v gradbeništvu z združevanjem dela in sredstev na posvetih ni bilo slišati, pogosto pa je bila izrečena ocena, da v inflacijski evforiji gradbeništvo vleče krajši konec. Vzrok za slednjo ni samo v dvigovanju cen repromateriala, ampak tudi v nelojalni konkurenci med delovnimi organizacijami, ki pridobivajo delo za vsako ceno, ta pa po končani gradnji ne pokriva niti nastalih stroškov.

Zato se v sindikatu gradbeništva zavzemajo za dosledno uveljavljanje določil sporazuma in kodeksa obnašanja pri pridobivanju del. Morala morajo postati dobre reference, priporočila in ocena ustreznosti izvajalcev gradnje, vključno z opremljenostjo in strokovno usposobljenostjo kadrov.

Odraz razmer v gradbeništvu je tudi v vse težji kadrovske situaciji, saj je primerno usposobljenih gradbincev iz leta v leto manj, slabša se starostna in izobrazbena struktura ter vpis na gradbene šole. V zvezi s tem je Izvršni odbor ROS gradbeništva sprejel sklep, ki zahteva dosledno upoštevanje določil družbenega dogovora o kadrovske politiki, strokovno organiziran pristop k spremembam in dopolnitvam zakonodaje, ki ureja izobraževanje in pravilno štipendijsko politiko.

Več naporov bo potrebno v bodoče usmeriti tudi v drugačno pojmovanje vrednotenja proizvodnega dela pri tem pa upoštevati načela nagrajevanja po delu in resolucijsko sprejete usmeritve. Prednostna naloga sindikata na tem področju je usklajevanje samoupravnega sporazume dejavnosti in internih aktov ozdov ter premagovanje teženj po uravnilih.

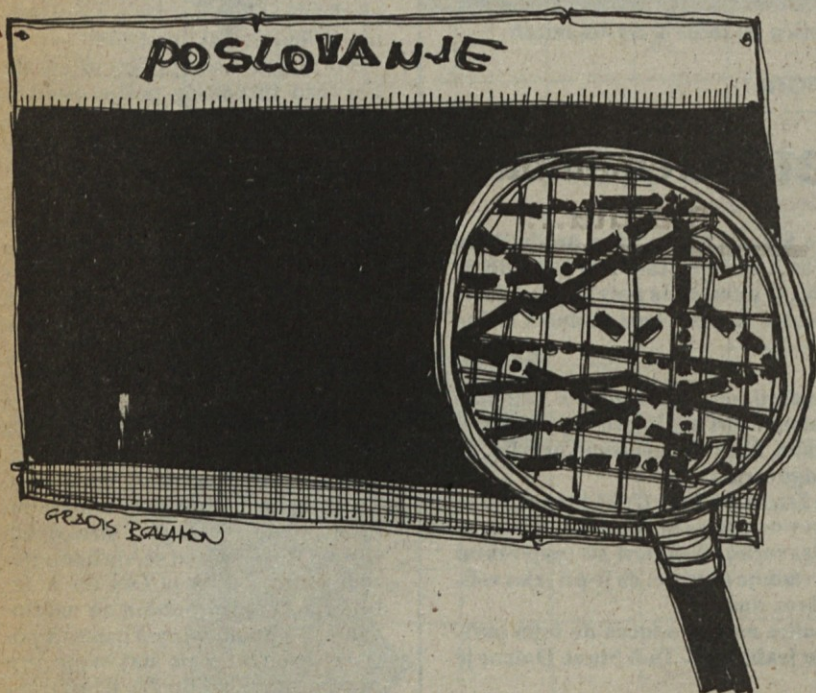
Analiza regijskih posvetov je bila povod za še nekatere predloge ukrepov. Le načrtna stanovanjska gradnja zagotavlja večjo racionalnost in produktivnost ter angažira razvojne možnosti gradbeništva. Zato gradbinci zahtevajo hitrejšo ukrepanje pristojnih institucij, da bi lahko uresničili družbene usmeritve na področju stanovanjske gradnje.

Metodologijo za oblikovanje cen v stanovanjski gradnji pa je potrebno dopolniti in sprejeti. Posebno pozornost zahtevajo tudi razmere v industriji gradbenega materiala in organiziranost projektnih organizacij.

Na posvetih se seveda niso dotaknili vseh področij, ki zadevajo gradbeništvo. Beseda pa je tekla še o aktivnosti občinskih sindikatov in občinskih gospodarskih zborskih zvezi z reševanjem problematike gradbeništva. Ta je v različnih občinah različno močna, kar se odraža tudi v občinskih planih. Gradbeništvo je v večini primerov premalo povezano z razvojnimi možnostmi lastnega okolja in se mora čisto znati samo.

Izvršni odbor je sprejel še predlog programa dela ROS delavcev gradbeništva za letošnje leto. O nalogah pa bodo govorili tudi na plenumu, ki bo 10. marca letos.

Sašo Novak

2. seja odbora za investicije

Natančneje opredeliti obveznosti do SPO

Na drugi seji seji odbora za investicije, ki je bila zaradi slabega vremena preložena od 16. na 28. januar, so delegati najprej ugotovili, da je bil sklep o usklajevanju investicij v osnovna sredstva za obdobje 1986—90 iz prejšnje seje, zaradi objektivnih okoliščin, le delno izvršen. Tako del te naloge še ostaja, čeprav je srednjeročni plan že v fazi sprejemanja.

Pod drugo točko dnevnega reda so člani odbora obravnavali srednjeročne naložbe in aktivnosti delovne organizacije. Sklenili so, da je potrebno bolj natančno opredeliti zahtevana združevanja sredstev za SPO v SP 90 DO ter da morajo ta biti usklajena s SP 90 tozda SPO.

Glede naložb v računalniško opremo, kar je prav tako predvideno v SP 90 delovne organizacije, so delegati sprejeli sklep, da naj nosilca te pobude, to sta KPO in DSSS, prijavita ta predlog v skladu s poslovnikom o delu odbora za investicije ter pripravita program investicije.

Med razpravo o samoupravnem sporazumu o združevanju dela in sredstev v Strojno prometni obrat za leto 1987 so delegati ugotovili, da je ta neustrezen, predvsem ker ni jasno ali je samostojen akt ali aneks k samoupravnemu sporazumu iz leta 1984, ima pa še druge pomanjkljivosti. Dopolnjen predlog tega SaS naj bo samostojen akt, ki naj temelji na kompletnem planu investicijskih naložb v SPO v tekočem letu, v njem pa je potrebno natančneje opredeliti obveznosti združevanja sredstev tozdom za potrebe SPO.

Delegati odbora za investicije so tudi zahtevali, da naj pristojne službe za srednjeročno obdobje

1986—90 čimprej pripravijo nov SaS o združevanju sredstev in dela za potrebe nabav za SPO, ki bo upošteval vsa nova določila o gospodarjenju z združenimi sredstvi.

Rekonstrukcija industrijskega tira na področju OGP ne poteka po načrtu, zato je odbor sprejel sklep, da od OGP kot investitorja zahteva, naj do 28. februarja pripravi pismo poročilo o stanju investicije, v njem pa naj določi realen obseg rekonstrukcije tirov, ker je bil prvotni program predimenzioniran in neuresničljiv glede na razpoložljiva sredstva.

Po razpravi o osnutku plana investicijskih nabav po GN 87 za DSSS je odbor sklenil, da naj vodstvo skupnih služb posebej prikaže, kaj so potrebe samih skupnih služb in kaj je v osnutku plana širšega pomena, kot je raziskovalna, laboratorijska in računalniška oprema.

Odbor pa je podprl predlog razvojne službe z raziskovalno enoto o nakupu statičnega penetrometra s pripadajočo opremo za potrebe določevanja nosilnosti pilotov.

Člani odbora so še ugotovili, da bi bilo potrebno in koristno, da bi se njihovih sej bolj redno udeleževalo vodstvo delovne organizacije, predvsem pri obravnavi ključnih planskih dokumentov.

Maja v Kranjski gori

Gradis bo organiziral srečanje mladih iz BVGP

Sredi januarja letos je bila seja Koordinacijskega sveta OO ZSMS Gradisa. Mladi so pregledali svoje delo v lanskem letu in sprejeli program dela za letos. Osrednja akcija Gradisove mladine bo organizacija 18. srečanja mladih iz bivših vojno gradbenih podjetij (BVGP) Jugoslavije.

Na srečanjih BVGP sodelujejo mladinci iz desetih gradbenih delovnih organizacij, katerih nastanek je zgodovinsko povezan z inženirskimi brigadami NOV oziroma poznejšimi vojno gradbenimi podjetji. To so: Napred, Ratko Mitrović in Centroprojekt iz Beograda, Vranica in Unioninvest iz Sarajeva, Ivan Lucić-Lavčević iz Splita, Primorje iz Reke, Tempo in Monter iz Zagreba ter Gradis.

Srečanja bo maja predvidoma v Kranjski gori, mladi pa se bodo pomerili v malem nogometu, streljanju, namiznem tenisu in kegljanju ter v kvizu znanja, pripravili pa bodo tudi tematsko konferenco o položaju mladih v gradbenih delovnih organizacijah. Srečanja se udeležuje od 20 do 25 mladih iz vsake delovne organizacije.

Srečanja mladih iz bivših vojno gradbenih podjetij Jugoslavije so manifestacije bratstva in enotnosti, prijateljstva in tovarištva med mladimi, ki nadaljujejo revolucionarne tradicije svojih predhodnikov.

Za prvo polletje letošnjega leta je v planu tudi organizacija seminarja za najožja vodstva mladih v tozdi. Seminar bo redvidoma v začetku aprila v našem počitniškem domu na Pohorju. C. P.

5. obletnica ustanovitve

Jubilej Inženiringa

Delavci Gradisovih tozdom so se pred petimi leti, natančneje 21. januarja leta 1982, z referendumom odločili, da ustanovijo tozdom posebnega pomena, Inženiring. Prvi začetki niso bili lahki. Ker je bil tozdom brez poslovnih prostorov, so morali zgraditi nove prostore, skupaj s tozdom Kovinski obrati Ljubljana in Gradbena operativa Ljubljana, na Letališki 33. Pridobiti je bilo treba tudi nove kadre, ki jih v Gradisu nismo imeli in postaviti ustrezno organizacijo, predvsem glede na potrebe naših tozdomov, tako tozdomov gradbene dejavnosti, kot tudi industrijskih tozdomov.

Na slavnostni seji, ki je bila 27. januarja, je položaj v Inženiringu orisal direktor tozdoma Franc Zupančič. Povedal je, da se bo treba v bodoče bolj opirati na mlade kadre, ki jih bo treba še dodatno izobraževati in osposobiti za delo v Inženiringu, da bo treba povečati akontacijsko vrednost točke, saj so sedanji osnovni osebni dohodki izredno nizki, povečati bo treba odstotek storitev v dohodku Inženiringa. Le ta je bil lani planiran v višini 40 odstotkov, dosežen pa med 32 in 35 odstotkov. Za letos so v Inženiringu planirali 45 odstotkov storitev. Narediti pa bo treba še marsikaj drugega.

Omenil je objekte, ki so izrednega pomena za Gradis in širšo družbo, težko pa bi si predstavljali njihovo pridobivanje in vodenje brez Inženiringa, kot so na primer: jeklarna 2 na Jesenicah, 60.000-tonski silos za žitarice v Luki Koper, gradnja 27 mostov in viaduktov na Drini in Limu pri Višegradu, hitra cesta skozi Maribor, nov blagovni transportni center v Ljubljani, turistično naselje Barbariga pri Puli, vodovod Maribor itd.

In kakšne so usmeritve v prihodnje? Po besedah tovariša direktorja, bo ena izmed poglavitnih nalog, povečanje deleža Gradisa na domačem tržišču,

večja finančna stabilnost Gradisa, boljše poslovanje v tujini in večji izvoz izdelkov naših industrijskih obratov, obeh kovinskih obratov in Lesno industrijskega obrata, še bo treba izboljšati kadrovsko strukturo, dodelati nagrajevanje po rezultatih dela, okrepiti vodenje velikih projektov, še več se posluževati računalnika itd.

Slavnostne seje sta se udeležila tudi podpredsednika poslovnega odbora delovne organizacije, Tone Zaletel in Štefan Mesarič, ter direktorica Interne banke Gradisa Angelca Kavčič.

Vsi trije so delavcem Inženiringa čestitali ob njihovem jubileju, jim zaželeli obilo uspehov pri vsakodnevnem delu z željo, da bi prav Inženiring bil najmočnejši člen v peterokotniku, ki ga sestavljajo še Interna banka, Razvojna služba z Raziskovalno enoto, Tehnična služba in oba Biroja za projektiranje.

Poudarili so, da stoje pred Inženiringom velike in odgovorne naloge v času, ko se obeta začetek gradnje nekaterih velikih projektov, kot so: hidroelektrarne na Savi in Muri ter hidroelektrarne v Bosni, avtocesta Bratstva in enotnosti, termoelektrični objekti, infrastrukturni objekti in ostali veliki industrijski objekti.

C. P.

Nadaljevanje s 1. str.

Sprememba statuta...

Na 7. seji pa je prišlo do zelo burne razprave glede združevanja sredstev za skupne nabave in funkcije centralne nabave v Gradisu. Mnenja so bila deljena, saj se eni zavzemajo za ukinitev skupne nabave, drugi pa jo podpirajo oziroma zagovarjajo, vendar v zmanjšanem obsegu kot doslej.

Na koncu je bilo sklenjeno, da Inženiring, kamor skupna nabava sodi, razproda vse nekurentne materiale in da se ustanovi komisija, ki naj bi vendarle pripravila predlog seznama strateških, varnostnih materialov, višino teh zalog in predlog novega sporazuma o združevanju sredstev za skupne nabave. C. P.

Nadaljevanje s 1. str.

Predvsem o...

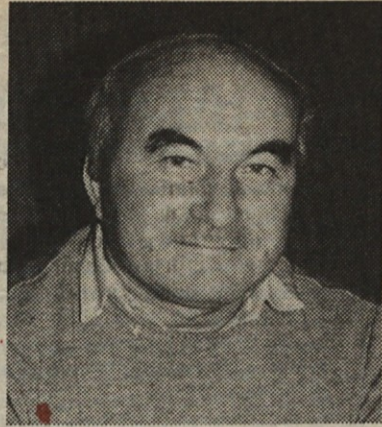
Odbor je pozval pristojne, da naj pošljejo do 5. februarja podatke za združevanje sredstev po GN 87 DO. Osutek GN 87 DO bo zasnovan na osnutkih tozdomov, ker pa nova zakonodaja v njem ne bo upoštevana, bo verjetno potreben rebalans.

Na koncu seje so delegati pozvali konferenco direktorjev, da naj podamnenje o strateških zalogah, združenih sredstvih, o samoupravnem sporazumu o združevanju za skupne nabave (ki je bil veljaven do konca decembra) in o namenu objektov, kjer so bile do sedaj varnostne zaloge. To mnenje bo tudi osnova za GN 87 tozda Inženiring.

M. M.

Igor Glažar: »Želim si, da bi center obdržal svoj sloves še naprej.«

Silvo Strojinc: »Zelo sem zadovoljen, prvi vtisi so zares dobri.«

Dobili smo nova sodelavca

Okrepljen Center za izobraževanje

Dosedanji vodja Grdisovega Centra za izobraževanje Jaka Klančar je po odhodu direktorja Kadrovske službe na DSSS Jerneja Jeršana na Republiški odbor sindikata gradbenih delavcev, prevzel funkcijo direktorja te službe. Tako je bil center kar nekaj mesecev brez vodje. Februarja letos pa sta prišla v center za izobraževanje nova delavca.

Nov vodja Centra za vzdrževanje je postal Igor Glažar, ki je do sedaj vodil Izobraževalni center pri SCT, in to kar 12 let. Povedal je, da so ga delavci Gradisa lepo sprejeli in dodal: »Imam prijeten občutek. Prišel sem v urejeno delovno okolje, z izobraževalno prolemtatiko, ki jo relativno dobro poznam. Tudi z nekaj neposrednimi sodelavci sem na področju izobraževanja sodeloval že vrsto let.

Prezgodaj je še, da bi govoril o bodočem delu Centra za izobraževanje, prej moram temeljito spoznati delovno organizacijo ter obstoječe načine dela. Povedati pa moram, da za kakšno moje sistematično uvajanje kar ni časa. Tekoče delo me je zagrabilo kar takoj ob mojem prihodu in tako bo spoznavanje in uvajanje teklo nekako sproti n in vzporedno.

Želim poudariti, da vodenje dela, ki sem ga prevzel, čutim še kot posebno obveznost. Gradisov Center za izobraževanje je namreč v okviru slovenskega gradbeništva znan po svojem delu in je tudi nosilec republiškega »Kavčičevega priznanja«. Glede na uspehe, ki jih je pri svojem delu dosegel v preteklosti, kar je brez dvoma zasluga vodij centra, ki so to delo opravljali pred menoj, delavci centra in vseh sodelavcev ter splošnega odnosa vodstev DO in tozgov do izobraževanja nasploh, bom zelo zadovoljen, če bomo enak ugled obdržali tudi v bodoče.

Izkoriščam tole priložnost, ki mi je dana, da se vsem priporočim za sodelovanje tudi za naprej. Prenova usmerjenega izobraževanja, ki je neposredno pred nami, prinaša namreč nove obveznosti. Naj omenim

izmed mnogih predvidenih novosti npr. samo predlog, da naj bi organizacijo in izvajanje proizvodnega dela oz. delovne prakse v bodoče prevzele večje delovne organizacije z dobro organiziranimi izobraževalnimi centri, ker manjše delovne organizacije niso zadovoljivo opravljale te naloge. Če bo ta predlog realiziran, pomeni to povečanje obsega proizvodnega dela oz. delovne prakse, ki se bosta razširila tudi na neštampilce. V tem primeru bomo morali zagotoviti še več ustrezno usposobljenih inštruktorjev in mentorjev, pripraviti ustrezne izvedbene programe itd.

Takšnih in drugih strokovnih nalog, ki so pred nami, pa brez ustreznega razumevanja tozgov in delovnih skupnosti ter strokovnih služb, ne bi mogli zadovoljivo reševati.

Silvo Strojinc, po poklicu organizator dela, je prav tako prišel iz Izobraževalnega centra SCT. Kot na SCT, bo tudi pri Gradisu prevzel izobraževanje zaposlenih — tečaje, seminarje in strokovne izpite.

Na vprašanje o prvih vtisih pri nas, je odgovoril: »Krasni so. Sodelavci so odlični, enako delovni pogoji, pa tudi po prvih obiskih na tozgov in gradbiščih vidim, da so odnosi med sodelavci vzorni.

Nisem pričakoval, da me bodo pri Gradisu tako lepo sprejeli — na začetku pač vsak pride v tujo firmo malce s strahom. Sedaj pa sem zadovoljen.

Centru za izobraževanje in novima sodelavcema želimo obilo uspehov pri delu.

Milan Marčič

Vse manj se odloča za gradbene poklice

»Zidar že ne bo«

Od 1530 razpisanih učnih mest na srednjih gradbenih šolah v Sloveniji je v tem šolskem letu v šole vpisalo le 1040 učencev, od katerih je kar 583 iz drugih krajev Jugoslavije (največ iz okolice Varaždina, Čakovca ter BiH in Srbije).

Ti podatki zgovorno pričajo o premajhnem zanimanju mladih iz Slovenije za zidarske, tesarske, plekarske in druge gradbene poklice. Ne pomagajo niti bistveno boljši študentski pogoji kot so v drugih gospodarskih panogah. Gradbena podjetja v Sloveniji ponujajo učencem brezplačno bivanje in hrano v dijaških domovih, kupujejo jim učne pripomočke, delovna in zaščitna sredstva, pa tudi žepnine dobijo nekaj, odvisno pač od učnega uspeha. Kljub temu je letos več kot 50 odstotkov razpisanih študentskih ostalo nepodeljenih!

Zastavlja se vprašanje, kaj mladino odvraca od gradbeništva? Direktor mariborske srednje gradbene šole Valentin Kropivšek je mnenja, da je osnovni razlog za to preslabo poznavanje zaposlitvenih možnosti ter mnenje staršev in ostalih, ki vplivajo na odločitev osnovnošolcev pri izbiri njihovega bodočega poklica, saj so le-ti še vedno mnenja, da je gradbeništvo panoga, kjer še vedno prevladujeta kramp in lopata. Na kratko — vse to je posledica trenutne krize, v kateri se je znašlo gradbeništvo.

»Poleg tega smo tudi v sistemu usmerjenega izobraževanja,« dodaja Kropivšek, »naredili napako. Razpisi in potrebe v Sloveniji namreč niso usklajene z našo populacijo, saj osemletko končuje okrog 25 tisoč otrok, razpisanih učnih mest v srednjih šolah v Sloveniji pa je 30 tisoč. Mladi se zato odločajo za druge, bolj atraktivne usmeritve, čeprav za nekatere ni zagotovljena bodoča zaposlitev.«

Pri iskanju odgovora na vprašanje, zakaj se mladi v čedalje manjšem številu odločajo za gradbenike,

je treba imeti pred očmi tudi dejstvo, da je gradbeništvo »barometer« celotnega našega gospodarstva. Prav v gradbeništvu se najprej občuti prihod kriznih obdobij, pa tudi prosperiteta družbenega razvoja.

Tako je bilo tudi v začetku osemdesetih let. V slovenskih srednjih gradbenih šolah je bilo leta 1980 vpisanih 1098 učencev, deset let kasneje pa enkrat več. In še to: pred štirinajstimi leti je v Sloveniji 32 tisoč učencev po končani osnovni šoli nadaljevalo šolanje, danes pa znaša ta številka samo 24 tisoč!

Poznavalci razmer trdijo, da je demografska kriza, ki se sedaj večja kot kdaj koli prej, njo zaposlitev, kot pa za učenje. Vzrok za manjše zanimanje za nadaljnje šolanje, še posebej v gradbeništvu, je poleg omenjenega tudi nepravilnem vrednotenju gradbenega dela v naši družbi.

Ceprav smo že zdavnaj zapisali, da mora biti kvalificirano in kreativno delo na prvem mestu, je današnja praksa v mnogih sredinah popolnoma drugačna. Nelogično namreč, da lahko zidar s 13 leti delovne dobe zasluži 80.000 din, torej manj kot strojepiska z istim ali manjšim številom službenih let.

Ni treba posebej poudarjati, pod kakšnimi pogoji dela zidar in pod kakšnimi strojepiska. Zidarski so vsekakor slabši. In ker je stanje tako, se ne smemo čuditi, da večina staršev svoje otroke odvraca od gradbeniških kombinacij in jih raje usmerja k učenju lažjih, lepših, čistejših in seveda bolj plačanih poklicev.

Dokler ne bomo v praksi bolje vrednotili dela v neposredni proizvodnji, do takrat ne smemo pričakovati izboljšanja. Zastonj so vse naše parole, kajti človekovo razmišljanje je pogojeno z njegovim vsakodnevnim delom in bivanjem. Ko vidi, da je mogoče lepše živeti z belim ovratnikom, potem je tudi njegov interes temu primeren.

Posledice takšne usmeritve so lahko zelo boleče za celotno družbo. Ker, kdo bo ustvarjal, če bomo vsi želeli delati v pisarnah. Spreminjamo torej tudi v praksi našo usmeritev. Bolj vrednotimo proizvodno delo, ki prinaša novo vrednost. Ko bomo to dosegli, se bodo tudi učilnice ponovno napolnile.

Ivica Tomič

Število vpisanih učencev na srednje gradbene šole v Sloveniji v obdobju od leta 1975—1986

Leto	Št. učencev
1975	2308
1976	2068
1977	2309
1978	2461
1979	2584
1980	2597
1981	1650
1982	1390
1983	1280
1984	1098
1985	1074
1986	1040

Celjani hitijo z delom, hladilnica mora biti končana do začetka julija
delo mora biti gotovo do začetka julija

Gradnja hladilnice za ETOL

Nekaj kilometrov iz Celja proti Mariboru gradijo delavci GE Celje skladišče gotovih izdelkov in hladilnico za tovarno ETOL iz Celja. Stavba bo večja 50 krat 60 metrov, polovica je bo podkletene, visoka pa bo 15 metrov. Delno bo klasične, delno montažne konstrukcije, je pa ena od večjih del gradisa v Celju.

Za stavbo, ki so jo pričeli graditi oktobra lani, so morali izkopati tisoč kubičnih metrov zemlje, predvsem pa laporja, ki je tako trd, da posedanja kljub velikim obremenitvam praktično ne bo. Na 60 centimetrov debeli kletni plošči bodo namreč skladiščili do 7 tisoč ton raznega sadja, v kleti pa bo prostora za milijon litrov sadnih sokov.

Letošnja huda zima nam meša planje, vendar zaenkrat dela poteka po načrtu, ker smo decembra gradili lepega vremena lahko narediti več,« je povedal **Gojko Lončar**, vodja gradbišča. Če se bomo izkazali, bomo imeli več možnosti, da bomo za to tovarno gradili še kak

objekt, načrtujejo jih. »Rad bi še dodal, da je ETOL ena od redkih tovarn v Celju, ki se širi na agrarno neuporabna zemljišča,« je zadovoljno pripomnil tovariš Lončarič.

Roman Romih, tehnolog iz priprave del pa je dodal: »Gradbena enota Celje uspeva z roki, predvsem pa s kvaliteto. Tako so nas v železarni Štore vzeli nekako »na preizkušnjo«, sedaj pa bomo tam ostali. Mislim da je prav, da dajemo največji poudarek kvaliteti in na ta način dosegamo večji dohodek. Je pa tudi res, da smo uspešni tudi zaradi velike discipline pri delu.«

M. M.

Ali se bo letos več mladih odločilo za gradbene poklice?

Odperti dnevi v Celju

V celjskem tozdu smo vložili veliko naporov, da bi mladim približali gradbene poklice. S sodelovanjem Gradisovega Centra za izobraževanje smo izvedli široko akcijo posredovanja informacij o izobraževanju za gradbene poklice osnovnošolski mladini in vsem, ki se ukvarjajo s poklicnim usmerjanjem osnovnošolcev.

Izvedli smo več obiskov na osnovnih šolah, kjer smo predstavili Gradis, gradbene poklice in seznanili vse prisotne z možnostjo pridobiti Gradisovo študentijo in s potekom šolanja na Srednji tehniški šoli Maršala Tita v Celju. Na teh predstavitvah so bili prisotni učenci od 6. do 8. razreda, učitelji, mentorji poklicnega usmerjanja in predstavniki Srednje tehniške šole Maršala Tita Celje.

Še večji poudarek pa smo dali organizaciji in izvedbi odprtih Gradisovih dni. V Celju smo izvedli že dva takšna dneva, ki sta po organizacijski strani zelo

uspela. Akcije se je udeležilo okoli 160 učencev.

Učencem in mentorjem poklicnega usmerjanja smo zelo konkretno predstavili Gradis, tozde GE Celje, poklice v gradbeništvu in tudi srednjo tehniško šolo, kjer se v Celju izobražujejo bodoči gradbeni delavci. Učenci so spoznali tudi naš družbeni standard, ki je zelo pritegnil njihovo pozornost in nad katerim so bili presenečeni.

Prisotni so bili presenečeni, ko so videli in spoznali Gradis bolj podrobno. Tako lahko v letu 1987 pričakujemo večje število prošenj za štipendijo za gradbene poklice. Miha Lukanc

Dodatni napori za pridobivanje del

Upadanje investicij — zaskrbljenost v GE Celje

Gradisovi gradbeni tozdi so lansko leto bili v glavnem poslovno uspešni in z rezultati zadovoljni. V gradbeni enoti Celje pravijo, da je bilo leto srednje dobro. Ocenjujejo, da so dosegli okoli 7,2 milijarde din celotnega prihodka proti dobrim štirim v gospodarskem načrtu, porasla pa je tudi akumulativnost. V prvih devetih lanskim mesecih, za kolikor že imajo natančne podatke, je bil indeks rasti dohodka višji od indeksa rasti osebnega dohodka, tako da ne bodo kršilci sporazumov pri izplačilu osebnih dohodkov.

»Angažiranost je bila v lanskem drugi polovici leta zadovoljiva, zapolnili smo proizvodne kapacitete, pa tudi struktura del je bila primerna naši usposobljenosti. Vsa dela smo opravili v zahtevanem roku z lastnimi delavci,« je povedal **Rudolf Krajnc**, direktor GE Celje.

Delavci gradbene enote Celje sedaj nadaljujejo z gradnjo stanovanj na Dolgem polju, dva stanovanjska objekta so predali lani novembra, mesec dni pred rokom, v Steklarni Hrastnik delajo novo stavbo zmesarne, za tovarno ETOL iz Celja gradijo hladilnico, v Žalcu končujejo prvo fazo gradnje silosa za hmelj, v železarni Štore izvajajo drugo fazo modernizacije, dela bodo trajala celo leto, za trgovsko podjetje Merx iz Celja pa bodo že za spravilo letošnje letine zgradili dodatni dve celici silosa za 5600 ton žita.

Investicijski zagon v Celju je v upadanju, zato Celjani sodelujejo tudi pri gradnji počitniškega naselja Barbariga pri Pulju ter hotela v Ribnem pri Bledu.

»V bližnji bodočnosti ne pričakujemo večjih gradenj, zato bomo vložili dodatne napore za pridobivanje novih del, predvsem na domačem terenu, če se bo le dalo. V regiji pričakujemo nadaljevanje del v Cinkarni Celje, dogovarjamo pa se tudi za gradnjo stanovanj za trg, vendar je za to zelo malo zanimanja. Takšna usmeritev bi lahko bila tvegana, ker bi lastna sredstva vložili za predolgo časa. Zaenkrat kaže, da bo druga polovica leta težavna, kar zadeva

polno angažiranost,« je ocenil položaj tovariš Krajnc.

V Celju imajo od vseh Gradisovih tozdom najbolj razvit računalniški sistem obdelave podatkov, zato sem tov. Krajnc povprašal še po mnenju o uvajanju računalniškega sistema Iskra — Delta v Gradisu ter o pripravi na njegovo uvedbo v naši delovni organizaciji.

»Ne moremo pričakovati, da bo tako velik sistem hitro stekel, zato je verjetno prav, da imamo v hiši nekatere obdelave na manjših računalnikih, tako imamo sedaj v pripravi tudi mrežno planiranje. Enoten sistem bo lahko zaživel, če bomo v delovni organizaciji dobili primerne strokovnjake. Odločitve za Iskra — Delto je bila po mojem mnenju dobra, ker je njihov sistem dovolj zmogljiv, pa še domač je.

Težje pa bo za tiste, ki do sedaj nimajo še nobenih izkušenj s temi računalniki. Zato bi bilo prav, če bi hkrati z vpeljavo računalniškega sistema iz strokovnih služb na tozde poslali navodila, kako naj se ti pripravijo in usposobijo, da bodo čim bolj in hitreje lahko izkoristili zmogljivosti računalnika. Potrebovali bi tudi navodila za pripravo notnih podatkovnih baz, da bi sistem kar najhitreje zaživel. Nam bo malo lažje, imamo že kar nekaj izkušenj pri tem delu,« je končal direktor tozda.

Letos ne predvidevajo razširitve obsega del in proizvodnje v svojih obratih. S to predpostavko so tudi naredili proizvodni plan za svoje obrate, pričakujejo pa 14,8 milijarde din celotnega prihodka.

M. M.

Edina stanovanja, ki jih gradijo v Celju dela naš tozd. Objekta A in B kareja 4 na Dolgem polju sta že vseljena

Med gradbeniki na Gorenjskem vedno večja konkurenca

GE Jesenice — lani izjemno uspešno leto

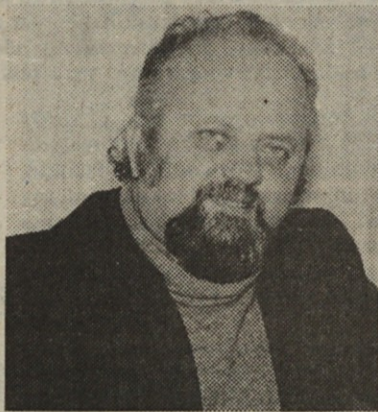
V Gradisovem vestniku redno spremljamo gradnjo jeklarne 2 na Jesenicah, vendar pa ostaja še gorenjski tozd kar nekako v senci te, za slovensko gospodarstvo prioritete naložbe. O delu, težavah in perspektivah gradbene enote Jesenice sta spregovorila direktor tozda Božo Lukač in tehnični direktor Jože Pogačar.

Lansko leto je bilo za gradbeno enoto rekordno po fizičnem obsegu del, tako da so celo morali povsod tam, kjer se je mudilo, pritegniti k delu še druge naše tozde, tako na primer pri jeklarni Celjane, Mari-borčane in Ravenčane, pri zidavi za Gorenjski tisk in stanovanjsko sosesko Planina v Kranju pa ljubljansko Gradbeno operativno. Tako jim je lani praktično vse projekte uspelo dokončati do predvidenega roka, razen stanovanj na Planini.

Obilica dela in zavzetost vseh v tozdu je pripomogla tudi k dobrim finančnim rezultatom, tako so dosegli več kot deset milijard celotnega prihodka, planiranega je bilo 5 milijard in 300 milijonov, dosegli so milijardo in 870 milijonov dohodka, načrtovali so milijardo in 230 milijonov, za osebne dohodke je ostalo čez milijardo, planiranih je bilo 700 milijonov, zbrali pa so tudi za 215 milijonov akumulacije, planirane je bilo za 161 milijonov. Končni podatki za lansko leto še niso čisto natančni, težko pa so tudi primerljivi s planiranimi zaradi izjemno velike inflacije, vseeno pa kažejo na velika prizadevanja delavcev gradbene enote Jesenice.

Največja in najpomembnejša lanska gradnja, ki prehaja tudi v letošnje leto, je jeklarna 2 na Jesenicah. Gradbena dela na njej so skoraj že zaključena, 1. maja pa bo uradna otvoritev. Vrednost letošnjih del na njej je še približno za milijardo dinarjev.

Letošnje največje delo za naš tozd na Jesenicah je gradnja skladiščno-poslovnega objekta za Merkur Kranj v Naklem. To je hkrati največja investicija na Gorenjskem v

Božo Lukač, direktor: »Naše orožje proti konkurenci je lahko le kvaliteta, cenенost, tehnologija, kapital, roki — vendar bo potrebno odpraviti tudi notranje organizacijske slabosti...«

tem letu. Vrednost pogodbenih obveznosti za GE Jesenice je okoli 4 milijarde din, z delom pa so pričeli 1. februarja.

Jeseničani izvajajo dela v vrednosti čez milijardo din še pri hotelu Ribno na Bledu skupaj z GE Celje, stavbo pa morajo dokončati do sredine leta. Približno enake vrednosti bodo tudi stanovanja na Planini pri Kranju, razen tega pa gradijo tudi skladišča za Kokro iz Kranja, v Savi Kranj gradijo še drugo fazo restavracije, na Jesenicah pa stanovanjski stolpič. Stalna, manjša dela pa izvajajo tudi v jeseniški železarni.

Tako bodo v prvi polovici letošnjega leta polno zasedeni, v drugi polovici pa imajo še nekaj prostih zmogljivosti, vendar so prepričani, da jih bodo zapolnili. Upajo na gradnjo stanovanj v Kranjski gori,

Franc Pogačar, tehnični direktor: »Pri delu na jeklarni 2 smo si ustvarili dobro ime in ne smemo si ga za praviti v zadnjih mesecih...«

na gradnjo dodatnih zmogljivosti za hotel »Tenis« in na gradnjo nakupovalnega centra v istem kraju, na delo na LIP Bled ter na prestavitev dela proizvodnje za Peko iz Tržiča, zadnja investicija naj bi se pričela prihodnje leto.

● V našem tozdu na Jesenicah so prepričani, da se bo kmalu pričela gradnja avtoceste Karavanški predor — Naklo in da bodo tudi sami prispevali svoj delež, predvsem pri gradnji mostov. Priključili bi se jim seveda še drugi naši tozdi, Jeseničani pa bi imeli nekaj prednosti že zaradi same lokacije — avtocesta bo tekla prav blizu sedeža tozda.

Želijo pa si tudi izboljšati delovne pogoje, zato načrtujejo gradnjo prizidka upravne stavbe, v programu imajo še pokrit prostor za skladiščenje ter rekonstrukcijo objekta za izdelavo betonskih polizdelkov.

V tozdu imajo skupino, ki je spe-

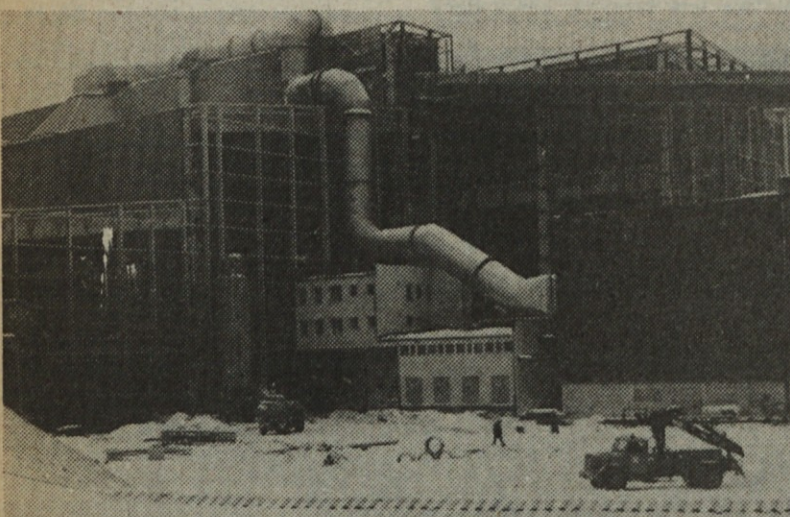
cializirana za izdelavo industrijskih tlakov. Položili so jih že v vse objekte lastnega tozda, uporabili so jih pri rekonstrukciji Strojno prometa nega obrata, v stavbi Blagovnega transportnega centra v Ljubljani, v hali Gorenjskega tiska v Kranju ter v jeklarni 2 na Jesenicah. Upajo, da bodo to svojo dejavnost še razširili za to imajo primerno opremo, ekipo in reference.

Seveda pa imajo tudi skrbi — v zadnjem času se je močno okrepla konkurenca v gradbeništvu na Gorenjskem. Včasih so si morali deliti delo le s podjetji iz regije, sedaj pa silijo na »njihov teren« še drugi. Tako je bilo na primer kar osem resnih ponudnikov za gradnjo skladišča za Merkur iz Kranja v Naklem. Tudi Slovenija ceste-Tehnika Obnova poskuša priti na Gorenjsko preko karavanškega tunela in z deli pri hotelih Krim in Park na Bledu. Jeseničane pa je prizadelo še posebej to, da je SCT pridobil gradnjo sicer manjšega objekta tudi v Savi Kranj, kjer je Gradis dolgo let bil edini izvajalec del. Sicer pa je tudi Gradis dal večjo ponudbo za izdelavo stavbe računalniškega centra v tej delovni organizaciji.

Kot so zapisali v »Elementih poslovnih politike za leto 1987« bo primerjavi z doseženimi rezultati v letu 1986 težko sestaviti za gospodarski načrt 87 primeren, predvsem pa realen predlog, ker je bilo lansko leto res izjemno. Po dosedanjih izgledeh sodeč, bo uspešno tudi letošnje, vendar polno začetnih neznank in možnih presenečenj.

Vsiljeni neugodni pogoji gospodarjenja, predvsem pa nezadržna rast inflacije bodo slabo vplivali na uspešnost poslovanja, večino del so namreč morali prevzeti po fiksnih cenah, vendar upajo, da se bo leto vseeno ugodno isteklo.

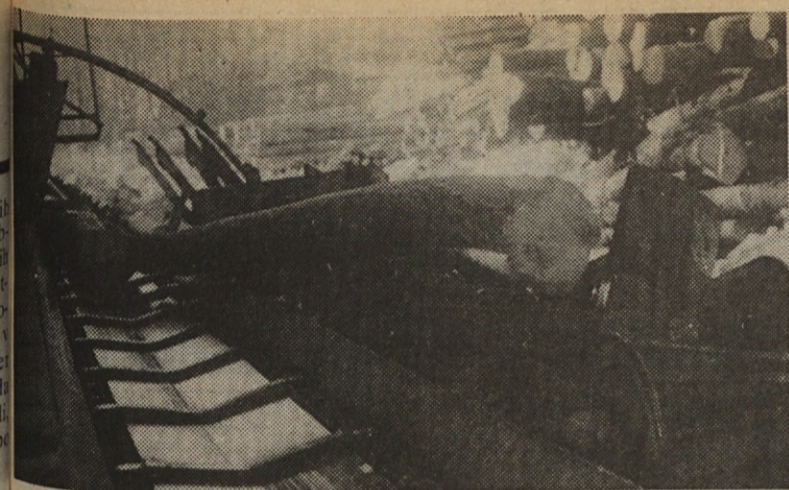
M. M.

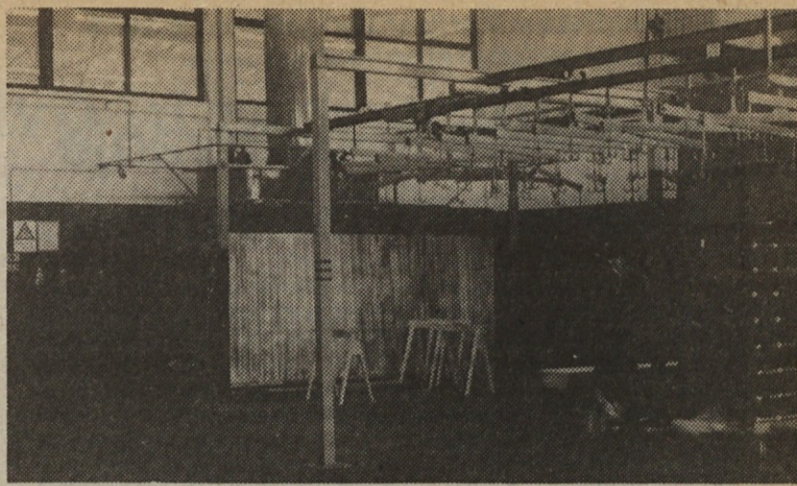
Jeklarna 2 — še dva meseca in pol do otvoritve. Z investitorjem gradnje pa bo potrebno urediti še nekatera vprašanja glede plačila del.

Stanovanja Planina III Kranj — dela so potekala prepočasi, kar se je poznalo tudi pri finančnih rezultatih.

Stroj za lupljenje, sortiranje in žaganje hlodovine — tukaj se začne proces obdelave lesa

Lakirnica — v kotu je kontejner, kjer je zagorelo. Sledovi ognja se že dolgo ne vidijo več. Že od 20. januarja čakajo le še inšpekcijo, da bodo lahko pričeli z delom

V Škofji Loki upajo, da so največje težave že prebrodili

LIO — vzpodbudni izvozni obeti

Gradisov tozdr Lesno industrijsko obrat v Škofji loki je imel lani precej težav. Celo leto so hodili po rdeči črti, kot slikovito pravijo Škofljeločani. Čeprav natančnih števil še ni, upajo, da bodo lahko minimalno pokrili sklade, kaj več pa ne pričakujejo.

Za letos pa so si zastavili bolj smeje načrte, tako v novih programih, kot v novih tržiščih. Na osnovi tega so planirali celotni prihodek z indeksom 198 glede na lansko leto, dohodek z indeksom 211, akumulacija pa z indeksom 385.

Na področju lesnega in stavbnega mizarstva bodo sami in ob pomoči delovne organizacije posvetili več pozornosti trženju. Uvedli bodo programe, ki odgovarjajo njihovim tehnološki opremljenosti, obsegali pa naj bi področje nekje med tistim, kar ponuja lesna industrija s serijsko proizvodnjo in tistim, kar ponuja zasebni sektor, ki dela predvsem po naročilu. Menijo, da je to osnovna vrzel v oskrbi potrošnikov z lesno industrijskimi izdelki. Natančnih planov proizvodnje še nimajo, razvojna naloga pa je že v delu.

Pri izvozu pričakujejo popolno pokrivanje lastne cene ob dobri organiziranosti in pripravi proizvodnje in ob tem, da bo imel dinar realno vrednost. Upajo tudi, da bo družba zares tako podpirala izvozna prizadevanja, kot je to zapisano v dokumentih in da bodo stimulacije pravočasno izplačevane.

Franc Cegnar, tehnični direktor: »Včasih smo v Gradisu dosegali tudi od 70 odstotkov celotnega prihodka, sedaj pa le 8 do 12.«

Na večje učinke izvoznih prizadevanj računajo šele nekje na polovici leta, v prvi polovici leta bodo zato imeli v poslovanju še precej težav.

Ena od dolgoletnih želja tozdr LIO je tudi ta, da bi znotraj Gradisa dosegali več celotnega prihodka. Pred dvajsetimi leti so ga dosegli od 60 do 70 odstotkov, v zadnjih letih pa le 8 do 12 odstotkov.

»Več smo pričakovali od tozdr Inženiring, ki po našem mnenju ni organiziran tako, da bi lahko obrate — kovinske in lesne — pokrival tako dobro kot gradbene tozde, je menil tehnični direktor Franc Cegnar.

»Preko Inženiringa do sedaj še nismo neposredno prevzeli nobe-

nega posla. Ko pa kak Gradisov tozdr pridobi delo, nas obravnava enako kot vse ostale ponudnike, tako da se moramo soočiti z vso konkurenco.

Sam sem prepričan, da je v Gradisu za našo tehnologijo, organizacijo in strojno opremljenost vsaj pri mizarstvu dejavnosti petkrat toliko dela, kot ga je potrebno za pokritje naših kapacitet. Ob predsanacijskem programu in nenehnem gibanju na rdeči črti pričakujemo od vseh v delovni organizaciji, da nam bodo pomagali razviti proizvodni program in zapolniti naše proizvodne zmogljivosti.«

Ob vseh znanih težavah, ki pestijo lesarstvo, se morajo v tozdr LIO ukvarjati še s pridobivanjem dovoljenj za uvoz rezervnih delov za najpomembnejše stroje, ki so, na srečo ali na žalost, večinoma iz tujine. Na nekatera dovoljenja čakajo že od junija ali julija lani. Kljub temu jim je z veliko prizadevnostjo uspelo dokaj tekoče vzdrževati naprave, tako da lahko računajo nanje tudi letos. Seveda pa se bojijo, kaj bo, če se bo kateri od najpomembnejših strojev dokončno ustavil.

V Lesno industrijskem obratu v Škofji loki imajo tudi težave s kadri. Zaradi nizkih osebnih dohodkov — lani so bili na samem repu po višini izplačanega osebnega dohodka v delovni organizaciji — težko nado- meščajo tiste delavce, ki odhajajo, najtežje pa je s pridobivanjem strokovnjakov. Verjamejo pa, da so težave z osebnimi dohodki le trenutne narave in da jih bodo uspeli reševati vsaj tako uspešno, kot ostala lesna industrija.

Da bi omilili kadrovske težave se povezujejo s Srednjo lesarsko šolo (ki meji na LIO), z njo imajo zelo dobre odnose. V njihovih delavnicah opravlja prakso tudi od 30 do 40

učencev. To je edini način, da oblikujejo in dobijo prave mizarje in tesarje, ker usmerjeno izobraževanje ne daje primernih profilov kadrov.

Glede na to, da je v krizi cela lesna industrija, tudi v tozdr LIO težav ne morejo rešiti čez noč. Ob primerni zavzetosti zaposlenih, pa tudi ob pomoči Gradisa, se jim vseeno obetajo lepši časi.

M. M.

● Anton Demšar, direktor tozdr: »V začetku februarja smo podpisali pogodbo za izvoz montažnih hiš v Združene države Amerike. Skupaj z Jelovico bomo izvozili meseca maja 85 hiš, oziroma skeletnih konstrukcij v skupni površini 10 tisoč kvadratnih metrov. Vrednost posla bo okoli 1,5 milijona dolarjev, od tega odpade na LIO polovica.

V Avstrijo pa bomo, prav tako skupaj z Jelovico izvozili 50 hiš, vrednost deleža tozdr LIO pa bo okoli 15 milijonov šilingov. Hiše bomo tudi zmontirali, prve količine pa bodo šle na tuje že konec marca.«

Na obeh tujih trgih se bodo poskušali tudi utrditi, verjamejo, da kupcev ne bodo razočarali, Avstrijci so namreč bili v zadnjih dveh letih z njihovimi hišami zadovoljni. Poskušali bodo predreti še v zahodno Nemčijo in v Francijo, da jim izpad na enem trgu ne bi preveč zmanjšal možnosti izvoza. Zavedajo pa se tudi, da je izvoz nujen — da si širijo tržišče in da dobijo devize, brez njih ne morejo svoje opreme niti vzdrževati, kaj šele modernizirati.

● Lani decembra jim je tudi zagorelo v lakirnici, nastalo je precej škode, za 20 milijonov dinarjev, pri tem pa ni vstet izpad proizvodnje. Lakirnico so obnovili v rekordno kratkem času, tako da sedaj čakajo le še na inšpekcijske preglede, da bodo v njej lahko nadaljevali z delom. Škoda pa bi bila lahko še dosti večja, če naprave za zaznavanje in gašenje požara ne bi delovale tako brezhibno kot so.

Še tesnejše sodelovanje z združenim delom

16. januarja so na slovesnosti, na kateri so podelili tudi priznanja predstavnikom delovnih organizacij za pomoč pri gradnji novega objekta J-2, predali objekt v uporabo. Novi laboratorijski objekt, ki so ga delavci Gradisa, gradbene enote Maribor pričeli graditi, kot podaljšek fakultetne zgradbe februarja 1985, so predali v roku. Investicijska vrednost za gradbena, obrtniška in instalacijska dela je znašala 182 milijonov dinarjev.

Na tej slovesnosti so tudi obeležili začetek del na objektu D-2. Ta naj bi imel 1000 kvadratnih metrov površine in bo veljal 330 milijonov dinarjev. Kmalu bo šola imela namesto sedanjih 19.300 kvadratnih metrov prostora kar 30.000 kvadratnih metrov. Pri vseh delih jim veliko pomaga združeno delo, ki že vsa leta tesno sodeluje s fakulteto.

Na slovesnosti, ki so se je poleg

predstavnikov fakultete, družbeno-političnih organizacij mesta Maribora in občin, ter kot gost član predsedstva SR Slovenije Lojze Briški, udeležili tudi študentje, je spregovoril dekan fakultete dr. Alojz Križman ter poudaril pomen novih laboratorijskih prostorov in dejal, da se hkrati s prostorom razvija tudi znanstveno raziskovalno delo.

Franjo Štromajer

Kletna plošča je pod težo bagra popustila

Sreča v nesreči

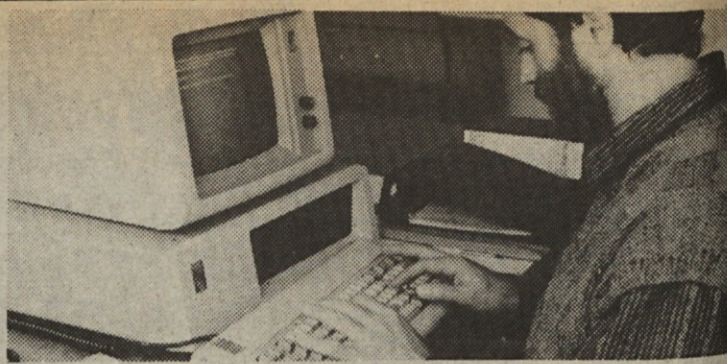
Z bagerjem v klet

Srečo v nesreči je imel strojnik Gradisovega bagerja, ko je rušil eno izmed hiš na Ptujski cesti v Mariboru. Tam namreč delavci mariborskega tozda GE Nizke gradnje širijo cesto proti Ptuj.

Kletna plošča hiše ni zdržala teže bagerja, ki tehtal kar 27 ton in ta se je naenkrat znašel v kleti. Na srečo strojnik ni bil poškodovan, pa tudi na bagerju ni večjih okvar.

Pri SPO pravijo, bager je namreč njihov, da bo potrebno samo pet ur dela, da bo bager ponovno sposoben za delo.

F. Štromajer

Bojan Oberleit, dipl. gr. inž. zelo pogosto uporablja računalnik IBM — PC-IT

V korak s časom

Z računalnikom gre hitreje

V gradbeni enoti Maribor uporabljajo sedaj poleg diskete še dva manjša hišna, ali kakor jim pravijo tudi osebna računalnika.

Gre za računalnika znamke IBM. Eden večji nosi oznako PC-T, manjši pa PC-IT. Slednji ima zmogljivost 512 Kb. Prvega uporabljajo v kalkulacijah, drugega, manjšega, pa projektanti. Uporabljajo ga od lanskega avgusta predvsem pri izračunu statike.

Prej je bil ta postopek zamuden, saj so morali podatke pošiljati po disketi v Ljubljano, sedaj pa jih sami vnesejo v računalnik in rezultati so znani že čez nekaj minut.

Programi sicer ne sestavljajo sami, ampak se poslužujejo že znanih programov narejenih na fakultetah v Ljubljani in Mariboru.

Računalnik ima sicer tudi možnost izdelave grafičnih risb, vendar bi bilo potrebno vgraditi dodaten modul, ki pa ga zaenkrat še nimajo. Inženir Bojan Oberleit, ki poleg ostalih projektantov največ dela na računalniku upa, da ga bodo v kratkem, računalnik namreč, usposobili tudi za to delo.

Franjo Štromajer

Staro se umika novemu

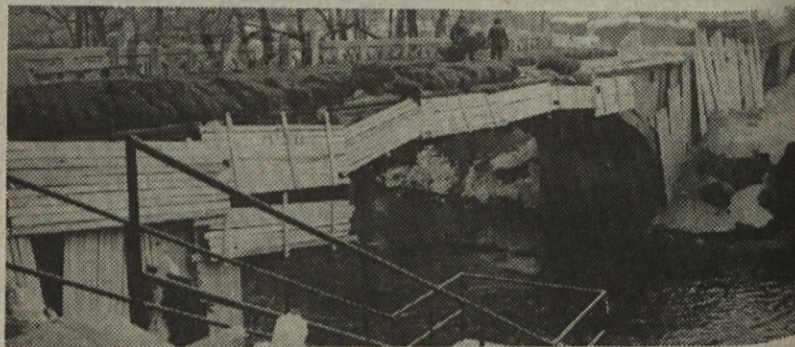
Dinamit je bil močnejši

Temeljni kamen za gradnjo novega fužinskega mostu v Ljubljani je bil položen 17. novembra lani. Delavci Gradisa tozda Gradbena operativa Ljubljana so takoj začeli s pripravljalnimi deli za gradnjo novega mostu in za rušenje starega, pridružili pa so se jim tudi delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane, ki so v fužinski most, ki je nedavno dopolnil sto let in ga je že zelo načel zob časa, izvrtali več kot 530 lukenj, vanj pa položili okoli 430 kilogramov razstreliva.

Miniranje je bilo opravljeno 5. februarja ob 16. uri, zaradi mraza eno uro pozneje, kot je bilo predvideno. Stari most se je, pod močnim vplivom dinamita, zrušil. Na njegovem mestu bo do 29. novembra letos zgrajen nov most, ki bo dolg 90, širok 15 in visok 10 metrov. Ker bo most stal na območju, ki sodi pod spomeniško varstvo, bo ohranil arhitekturno podobo starega mostu.

Pod novim fužinskim mostom, ki so ga sprojehtirali v našem Biroju za projektiranje Maribor, bodo speljali tudi kanalizacijo, vodovod, elektriko in PTT napeljavo. Zato bo most grajen v dveh fazah in bo tudi bistveno dražji.

Prva faza, ki bo zaključena do konca junija, bo stala 540 milijonov dinarjev, druga pa še 790 milijonov. C. P.

Star fužinski most so delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane obložili s slamo in deskami, da eksplozija ne bi poškodovala bližnjih hiš (Foto: R. Peklaj)

Po treh letih odstotek bolniških v Gradisu narašča

Zdravstveno varstvo ni zadovoljivo

Spremljanje gibanja izostankov z dela zaradi bolezni v zadnjih petih letih nam kaže, da v lanskem letu z izvajanjem zdravstvenega in invalidskega varstva v Gradisu nekaj ni bilo v redu, zlasti še, če upoštevamo dejstvo, da moramo sami v celoti zagotavljati sredstva za določene zdravstvene storitve.

Bolniški stalež je indirektno kazalec stopnje prilagojenosti delavcev delovnim in življenjskim pogojem in razmeram, oziroma kazalec slabega zdravja delavcev. Vzroki za povečan bolniški stalež so številni in jih ni mogoče zasledovati le z zdravstvenega vidika, temveč moramo upoštevati še celo vrsto nemedicinskih vzrokov.

Da ima visok odstotek bolezenskih izostankov cel niz negativnih

posledic ni treba posebej poudarjati, pa vendarle. Lani je bil izpad ur zaradi bolezni tolikšen, kolikor je bilo, na primer, opravljenih vseh ur v dveh naših tozdih — Kovinskih obratih Ljubljana in OGP. Prav ekonomski vidik naraščanja števila bolezenskih ur, ki bremenijo in zmanjšujejo dohodek tozdov, je najbolj zaskrbljujoč.

Oglejmo si spodnjo tabelo, ki kaže, kako je različen odstotek bolezenskih izostankov v naših tozdih:

lezni moramo upoštevati tudi to, da na nekatere vzroke bolezenskih izostankov ne moremo vplivati. Konkretno, ne moremo vplivati na število ur zaradi porodniškega dopusta in nege družinskih članov, ki znaša v nekaterih tozdih in delovnih skupnostih precejšen delež v odstotku bolniškega staleža, nismo pa jih mogli prikazati ločeno.

Na zmanjševanje bolezenskih izostankov bomo lahko vplivali z boljše

organizirano zdravstveno preventivo, z večjo skrbjo pri uvajanju celodnevne prehrane, s primernejšim odnosom do zdravstveno-preventivnih pregledov, ki naj bi preprečevali ali vsaj zmanjševali trajne okvare v zdravstvenem stanju posameznika ali celo pojava poklicnih bolezni.

Poglejmo si tabelo gibanja bolezenskih izostankov v zadnjih petih letih:

Gibanje bolezenskih izostankov v letih od 1982 do 1986

TOZD	1982 %	1983 %	1984 %	1985 %	1986 %
GE Celje	8,57	8,93	7,95	6,20	8,01
Gradnje Ptuj	6,33	8,41	6,64	7,75	8,29
GE Jesenice	6,38	6,42	5,11	4,50	6,72
GE Koper	6,47	6,17	6,47	7,20	8,49
(GE Ljubljana)	6,20	5,51	5,46	—	—
(GE Lj. — kol.)	5,78	4,00	4,43	—	—
(Železokrivnica)	6,06	2,96	3,38	—	—
GE Maribor	6,55	8,44	8,16	8,57	8,89
NG Maribor	4,91	7,03	6,92	4,54	6,70
GE Ravne	5,41	5,86	6,93	6,67	6,88
GO Ljubljana	—	—	—	4,08	5,53
KO Ljubljana	5,33	5,23	5,15	4,96	5,69
KO Maribor	7,55	10,38	9,11	8,38	8,32
LIO Škofja Loka	5,79	5,68	5,47	5,92	6,78
OGP Ljubljana	6,26	5,83	5,20	6,16	7,00
SPO Ljubljana	5,66	5,65	4,76	3,94	4,37
PB Ljubljana	3,94	7,03	5,76	5,01	6,30
PB Maribor	3,30	2,93	1,98	3,39	3,40
DSSS	3,82	3,13	3,81	3,86	4,66
Inženiring	—	5,14	4,28	2,85	4,42
DS UDD	8,62	6,03	8,49	7,66	5,05
DS IB	6,96	6,53	6,82	4,91	7,20
Gradis skupaj	6,19	6,60	6,24	5,77	6,81

Ob občutnem porastu odstotka izostankov zaradi bolezni v vseh tozdih, razen v Kovinskih obratih Maribor in Upravi delavskih domov Ljubljana, bo treba v letošnjem letu še kako močno vplivati na zgoraj omenjene dejavnike, ki v največji meri prispevajo k tako močnemu naraščanju boleznin.

To še toliko bolj, ker je Gradisov odstotek boleznin nad slovenskim povprečjem in ravno zato z izvajanjem celokupnega zdravstvenega varstva (aktivnega in pasivnega zdravstvenega varstva in invalidskega varstva), ne moremo biti zadovoljni.

M. Filač

Boleznine v letu 1986

TOZD	Vse ure	Skupaj boleznine	%
GO Ljubljana	2.275.132	126.616	5,55
KO Ljubljana	484.864	27.623	5,69
OGP Ljubljana	536.606	37.569	7,00
SPO Ljubljana	1.282.032	56.139	4,37
PB Ljubljana	147.657	9.328	6,30
Inženiring Lj.	240.051	10.644	4,42
DSSS Lj.	449.366	20.980	4,66
DS UDD Lj.	107.563	5.442	5,05
DS IB Lj.	71.087	5.124	7,20
Skupaj	5.594.358	299.465	5,30
GE Celje	1.305.107	104.684	8,01
GE Gradnje Ptuj	538.693	44.700	8,29
GE Jesenice	1.284.211	86.443	6,72
GE Koper	548.632	46.656	8,49
GE Maribor	2.225.490	197.943	8,89
GE NG Maribor	1.304.123	87.536	6,70
GE Ravne	958.200	66.004	6,88
KO Maribor	528.324	43.995	8,32
LIO Škofja Loka	630.054	42.765	6,78
PB Maribor	115.274	3.928	3,40
Skupaj	9.438.108	724.654	7,68
Gradis skupaj	15.032.466	1.024.119	6,81

Iz tabele je razvidno, da imajo ljubljanski tozdi za 2,38 odstotka nižje boleznine kot tozdi izven Ljubljane, v prvi vrsti zaradi tega, ker imamo v Ljubljani lastno obratno

(splošno in zobozdravstveno) ambulantno in organizirano socialno službo.

Pri prikazovanju izgubljenih ur zaradi odsotnosti z dela zaradi bo-

Do konca maja bo gradnja končana

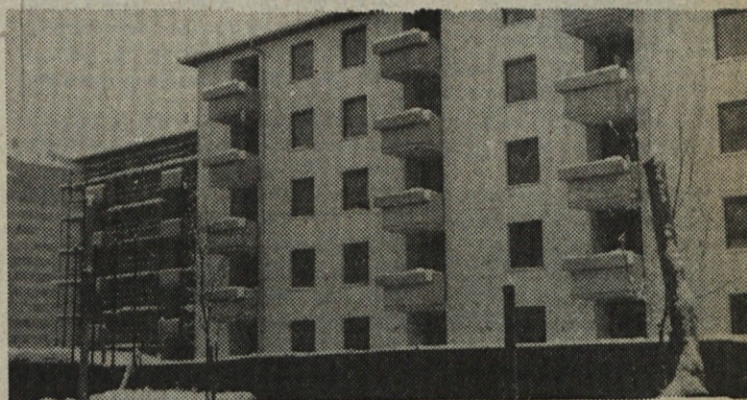
Dom malih stanovanj

Ob Gradisovem samskem domu v Novih Fužinah v ljubljanski občini Moste-Polje bo do konca maja končan dom malih stanovanj.

V njem bodo stanovanja velika od garsonjere pa do dve in pol sobnih stanovanj, veliki 60 kvadratnih metrov. Poslopje je zrcalna slika Gradisovega samskega doma, razen notranjosti seveda, s tem, da so mu dodali balkone in požarne stopnice.

Sedaj 25 delavcev izvaja notranjo zidarska dela, končali pa so že tisti del fasade, ki jo je delal Gradis — to je opečne. Nekaj težav pa imajo obrtniki, ki prepočasno zasteklujejo objekt.

M. M.

Polovica fasade, tiste, ki jo je delal Gradis, je že gotove

Spominski posnetek je nastal v Rušah

Vsem sodelavkam čestitamo za 8. marec

V gradbenih podjetjih je zaradi narave del zaposlenih bolj malo žensk, tako je tudi pri Gradisu. Prav zato, ker jih je tako malo, jim še bolj iz srca čestitamo ob njihovem prazniku, 8. marcu.

Na sliki pa so Gradisove delavke, posnete natanko pred četrto stoletja v Rušah ob dnevu žena. Na posnetku so: Albina Srnko, Elza Kranjec, Tilčka Cmager, Terezija Kolbl, Elza Pušnik, Marija Vrhovnik, Nada Kure, Milka Kuhar, Tezeriza Hosni in Tolika Cenc.

Fotografijo nam je posodila tovarišica Terezija Hosni, poslala pa Milka Tutek iz GE Maribor.

Še enkrat iskrene čestitke!

Uredništvo

Nova stanovanja v Fužinah

Gradnja brez zastojev

Gradnja največje ljubljanske soseske — Nove Fužine — poteka po načrtih. Pred mesecem je Gradis predal uporabnikom blok A 32 s pritličjem in sedmimi etažami, do 15. aprila pa bodo dokončali še 12 etažni blok A 27. Če bo vreme ugodno, ga bodo končali že kak mesec prej, predaja pa je seveda odvisna še od kooperantov, ki izvajajo obrtniška dela.

Nekaj težav, bolje rečeno več stroškov, imajo le zaradi mraza, ker morajo stavbo A 27 ogrevati. Sedem etažni blok A 33, ki je sedaj v 5. fazi

gradnje, pa bo dokončan do konca leta, tako kot je planirano.

Delovodja Avgust Makovec je prav na kratko pojasnil razloge za tako hitro in tudi ceneneno gradnjo (fužinska stanovanja so trenutno najcenejša v Ljubljani): »Dobra organizacija pomeni že pol dela.« Ekipa nekaj nad 50 ljudi, ki dela v Fužinah, je dokazala, da je res kos svojim nalogam.

Februarja bodo na severni strani stare Zaloške ceste pričeli s kopanjem temeljev za še dve 12 etažni stavbi, A 20 in A 21. Če bo pa zima lep prehuda, bodo začeli kasneje, nato pa malo bolj pohiteli, tako da bodo kupci gotovo vseljeni pravočasno.

Leta 1988, ko bo stanovanjska soseska končana, bo v njej 4675 prepotrebnih stanovanj, zasluže za to pa bo imel v veliki meri Gradis.

M. M.

Avgust Makovec: »Včasih smo pozimi ostali doma tri ali štiri tedne. V takih neugodnih vremenskih pogojih pri delu ni pravega efekta.«

Oživiljanje delovanja OO ZSMS na DSSS

Ali je mladina zapostavljena?

Mladi in mladinske organizacije na vseh nivojih v teh kriznih časih nekako ne najdejo svojega pravega mesta v naši družbi. Tako je tudi v Gradisu. V skoraj vseh tozidih in delovnih skupnostih je v zadnjih letih delo mladinskih organizacij praktično zamrlo. Premajhna angažiranost mladih seveda ne vpliva ravno pozitivno na delo, odnose in s tem tudi na poslovne rezultate naše delovne organizacije. Nedejavnost mladine in njene organizacije je tudi v ostrem nasprotju z deklarirano vedno večjo vlogo mladih v naši družbi.

V preteklosti so Gradisovi mladinci bili precej bolj aktivni. Tako so sodelovali pri srečanjih mladih iz bivših vojno gradbenih podjetij, organizirali so kviz znanja, se udeleževali mladinskih delovnih akcij, bolj so bili aktivni pri delu drugih družbenopolitičnih organizacij in pri obravnavi samoupravnih aktov DO in tozdov.

V zadnjih nekaj mesecih pa ponovno oživlja delovanje mladinske organizacije na delovni skupnosti skupnih služb. Konec lanskega leta so se mladi zbrali na 1. seji OO ZSMS in se dogovorili, da bodo v bodoče bolj aktivni, kar je tudi v njihovem interesu. Tako so se seznanili o možnostih sodelovanja z OK ZSMS Ljubljana Moste-Polje in ustanovili komisijo za kulturo in informacije, za šport in rekreacijo ter komisijo za kadre.

Novo predsednico mladinske organizacije, **Brigito Remšak**, smo povprašali o vzrokih za dosedanje premajhno aktivnost mladih ter o vlogi mladih v Gradisu.

»Vzroke premajhne aktivnosti mladih je, da po mojem mnenju, potrebno iskati v družbi nasploh (ne le v Gradisu) in v mladini kot specifičnem segmentu družbe posebej.

Res je tudi, da je mladinska organizacija po eni strani družbenopolitična organizacija in po drugi strani organizacija, ki naj bi reševala življenjske probleme mlade generacije. Toda vprašanje je, kaj so življenjski problemi mlade generacije, ali če hočete, mladine v Gradisu. Bodimo odkriti. Življenjski problemi mlade generacije so: dobra služba, ki je čim bolj plačana, ustvarjalno delo, stanovanje, življenjski partner...

Ker mladinska organizacija v sedanjem in, upam si trditi, tudi v prihodnjem obdobju ne more in ne bo mogla reševati življenjskih problemov mlade generacije, ostaja in bo

Brigita Remšak, predsednica OO ZSMS na DSSS: »Mladinska organizacija ostaja nezanimiva za večino mladih, ker ne more reševati njihovih življenjskih problemov.«

ostala nezanimiva za večino mladih. Zadnji čas je, da se neha nenehno ponavljati krilatica, da na mladini svet stoji. Raje se vsi skupaj vprašajmo na čem stoji mladina! Tako ne bomo neprestano iskali vzrokov za premajhno aktivnost mladih v družbi, Gradisu ali kjerkoli, kot da je neaktivnost nekaj kar je značilnost oz. že kar lastnost mladega človeka.

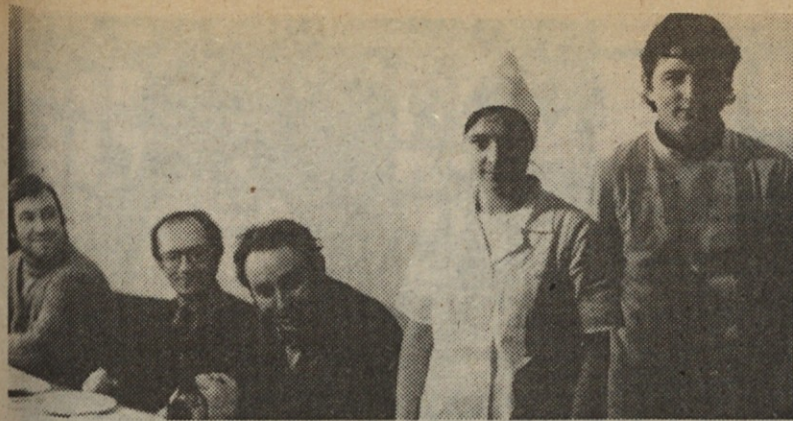
Odgovoriti moram še na drugi del zastavljenega vprašanja: vloga mladih v Gradisu? O vlogi mladih v Gradisu ne bi govorila, ker premalo poznam vlogo mladih v Gradisu kot celoti. Govorim lahko le o vlogi mladih v DSSS. Vloga mladih v skupnih službah je zelo majhna. Sem mnenja, da je mladina precej zapostavljena in prepuščena sama sebi po sistemu znajdi se. Morda se kdo z menoj ne bo strinjal, toda saj veste, kjer mislijo vsi enako, nihče ne misli veliko.

Upamo, da bo poživljena aktivnost mladih na DSSS spodbudila k boljšemu delu še mladince v kakšnem od naših tozdov.

M. M.

Velika tabla ob stari Zaloški cesti sicer opozarja, da je Gradis nosilec del v tem stanovanjskem naselju, toda premalo ljudi ve, da so tukaj najcenejša nova stanovanja v Ljubljani, kdor pa ne zaide v ta konec, tudi ne ve, da jih dela Gradis. Malo več reklame nam ne bi škodovalo

Uspešna generacija učencev. Poleg tesarjev, zidarjev in električarjev sta uspešno končala šolanje tudi kuharja Zvezdana Matašič ter Miroslav Pušnik.

Uspešna generacija učencev

Okusen zaključni izpit

V Mariboru je 33 pripravnikov srednjega usmerjenega izobraževanja četrte zahtevnostne stopnje končalo šolanje. Po končani šoli, ta je za gradbinca I trajala dve leti, za gradbinca II pa tri leta, so morali opraviti še obvezno šestmesečno pripravništvo. KV gradbinci s skrajšanim in srednjim programom se bodo zaposlili v GE Maribor, GE Nizke gradnje Maribor in GE Gradnje Ptuj.

Ves čas šolanja so bdeli nad njihovim znanjem mariborski instruktorji pri katerih so bodoči gradbinci tudi opravili zaključni izpit. Znanje, ki so ga pokazali na zaključnem delu je bilo po besedah **Alojza Zoreca**, ki ima največ zaslug za uspešno šolanje, zelo dobro.

Večina fantov bo sedaj odšla na služenje vojaškega roka, po vrnitvi pa se bodo ponovno zaposlili v Gradisu, saj jih obvezuje pogodba o šolanju in štipendiranju. Velika večina bo po tem ostala v podjetju, nekateri pa bodo verjetno odšli drugam.

Letos so poleg zidarjev in tesarjev uspešno zaključili šolanje tudi dva električarja in kuharja. Predvsem pri slednjih dveh, Zvezdani Matašič pri Tomažu pri Ormožu in Miroslavu Pušniku iz Muretincev, je bila izpitna komisija s praktičnim izdelkom zelo zadovoljna. Kako tudi ne, saj sta skuhala izredno okusno kosilo. Če bosta tako postregla tudi našim delavcem pozneje na gradbiščih bo zadovoljstvo še večje.

Seveda pa je to le začetek. Veliko znanja bo še potrebno, da bodo lahko kos nalogam, ki jih čakajo v

proizvodnji. V tem času je v Mariboru v uku še 76 učencev, potrebovali pa bi jih še znatno več.

Ramiz Džafić, vodja izobraževanja učencev v Gradisu: »Izredno sem zadovoljen z uspehom te generacije učencev, še posebno pa z delom mariborskih instruktorjev.

Trudimo se, da na vsakem koraku predstavimo gradbeništvo, vse njegove poklice, zato tudi redno obiskujemo osnovne šole kjer predvajamo video filme, ter se z otroci odkrito pogovarjamo o dobrih pa tudi slabih straneh gradbeništva. Trudimo se, da bi bilo, teh slabih strani, čim manj.

Veliko smo pri Gradisu v zadnjih letih naredili na področju standarda, izboljšali pa smo tudi delovne pogoje. To so za podjetje velike akcije za katere pa nam ne sme biti žal denarja. Le dobro izšolani in z boljšimi pogoji za delo bomo kos velikim in zahtevnim projektom.

Možnosti izobraževanja so pri Gradisu velike. O tem priča tudi nedaven razpis štipendij, tečajev in seminarjev za leto 1987.«

Franjo Štromajer

Ramiz Džafić, vodja izobraževanja učencev v Gradisu (drugi z leve) in Jože Grobler, vodja splošne in kadrovske službe tozda GE Maribor (četrti z leve) v družbi z mariborskimi inštruktorji, ki skrbijo za naše učence

Sprejet program dela za leto 1987

Akcije na kulturnem področju

21. januarja se je sestala komisija za kulturo pri Konferenci OO ZS našega podjetja. Čeprav v okrnjeni sestavi, zaradi vremenskih razmer in službene zadržanosti nekaterih delegatov, smo prisotni pregledali delo komisije in izpeljavo akcij v letu 1986.

Ugotovili smo, da so bile vse pomembnejše akcije izpeljane, razen ene, to je urejanje prve pesniške zbirke Gradisovih pesnikov, ki pa bo tudi kmalu izšla.

V lanskem letu je bilo za kulturno dejavnost porabljenih nekoliko več sredstev, kot je bilo predvideno. Komisija je ugotovila, da bi morala imeti več namenskih sredstev za skupne akcije v podjetju, s tem bi jih lahko bilo več, pa tudi sodelovalo bi lahko več delavcev. Tako pa kljub zagnanosti nekaterih in kljub doseženim uspehom ne moremo biti zadovoljni.

Zato vabimo vse delavce v naše podjetje — tiste, ki samo uživajo kulturnih prireditvah in tiste, ki tudi sami ustvarjajo, da se še bolj zamilijo in poskušajo še bolj prisluhniti tej življenjsko pomembni dejavnosti, ki z razvijanjem vpliva nove moči posameznikom in s tem tudi vsakemu okolju naše družbene organiziranosti.

Ustvarjalci, pošljite svoja dela za udeležbo na kulturnem srečanju gradbenih delavcev Slovenije! Rok za oddajo je 28. februar 1987, dela pa pošljite tov. Milenku Nikuču na DSSS.

Milenko Nikić,
preds. kom. za kulturo

V LETU 1987 NAČRTUJEMO NASLEDNJE AKCIJE:

— udeležbo na kulturnem srečanju gradbenih delavcev Slovenije (9. srečanje),

— udeležbo na srečanju ljubiteljev kulturnega ustvarjanja drugih narodov in narodnosti, ki živijo v SR Sloveniji (9. srečanje),

— organizacijo literarnega popoldneva ob izdaji pesniške zbirke ilustrirane z likovnimi in fotografskimi deli naših kulturikov,

— sodelovanje na likovni koloniji ob kulturnem srečanju gradbincev Slovenije,

— organizacijo likovno-fotografske razstave naših udeležencev na tem srečanju,

— organizacijo kulturnega posveta s člani komisije za kulturo, ki deluje pri OO ZS in OO ZSMS v tozkih in DS (posvet bo predvidoma marca).

Želimo, da bi v akcijah sodelovalo čim več delavcev iz vseh tozdov. Škoda, da se iz nekaterih tozdov sploh ne oglašajo — menimo, da bi se družbeno politične organizacije morale zamisliti nad tem, ker je kulturno osveščanje osnova za ostale uspehe pri krepitvi medsebojnih odnosov in delovnega vzdušja.

Lepo bi bilo, če bi na zborih delavcev in drugih priložnostih tudi direktorji kdaj omenili besedo kultura!

Veliko pomembnih in upravičenih pripomb na račun kulturnega (ne) delovanja in (ne)sodelovanja smo slišali udeleženci okrogle mize, ki jo je organizirala Zveza kulturnih organizacij Slovenije (ZKOS) na temo: Kulturno življenje delavcev v DO in delavcev in prebivalcev drugih narodov in narodnosti v SR Sloveniji.

Literarni kotiček

MODA U PRAKSI

Radne snage sve je više al'raditi svak ne voli ko obuče kaput novi od gladi ga stomak boli, a ko stomak prepun ima prešao je u nudiste porastoše cene svemu samo plate što su iste.

Čudno moda svetom kruži teško onom ko je prati kroz nju mu se rebra vide, a želudac gladan pati, bolesnika sve je više kod lekara svakog dana na želudcu čir dobiše jer je slaba suha hrana.

Danas krize svako ima dobro je što prođe zima, ide ljeto svak'ga voli jer možemo biti goli i nahranit stomak jadan da ne trpi više gladan, a kad dode jesen crna i kad stegne zima ljuta ostat će mo opet gladni jer je hladno brez kaputa.

Vitomir Đuričić

Smučarji se izogibajo našega doma

Največ tatvin pri Gradisovem domu na Pohorju

Čeprav je bilo letošnje smučarsko sezono na Mariborskem Pohorju veliko manj kraj smuči kot prejšnja leta, ostaja še nadalje problem kam s smučmi v trenutku predaha. Smučarji se izogibajo Gradisovega doma, ker nimajo kam varno odložiti svojih smuči. Se bo našla rešitev?

Pred kratkim smo lahko v mariborskem Večeru prebrali nič kaj razveseljivo vest, češ, da je bilo letos največ kraj smuči na Pohorju prav pri Gradisovem domu. To je dejal Tomo Gomolj, dežurni miličnik na smučiščih pri hotelu Bellevue. Ni vzroka, da ne bi verjeli izjavi človeka, ki skrbi za red v bližini našega doma.

Nimamo namena iskati krivcev in vzrokov za to, najmanj pa kriviti osebe doma. To že dalj časa opozarjajo na ta problem, zaradi katerega se smučarji raje izogibajo našega doma.

Škoda, z malo denarja in nekaj dobre volje bi se gotovo našla rešitev, ki bi odpravila ta nič kaj prijeten sloves doma. Med tem časom, ko bi bile smuči (morda na posebnih stojalih) varno zaklenjene, bi lahko smučarji pustili v domu marsikateri dinar, ki sedaj brzi mimo doma v dolino.

Tisti, ki preživljajo zimske počitnice v domu lahko sicer shranijo svoje smuči varno v klet, nekaj sto ostalih smučarjev na dan, ki pa bi se radi ustavili v domu in se okrepčali s čajem, enolončnico ali morda celo po-

● O tatvinah smuči pri Gradisovem počitniškem domu na Pohorju je upravitelj **Franjo Novak** povedal sledeče: »Odkar je bil v Večeru pred dnevi objavljen članek o kraji smuči, imamo v domu še manj prehodnih gostov, s tem pa se zmanjšuje naš dohodek.

Stojalo, tako, v katerega bi se dale smuči zakleniti, nam obljubljajo že nekaj let, vendar je žal ostalo samo pri obljubah. Tako izgublamo goste in zato upravičeno pričakujemo, da bomo do prihodnje zime stojalo za smuči le dobili.«

jedli kosilo, pa se raje prav zaradi tega ustavijo drugje.

Upamo si trditi, da bi se tako stojalo za smuči, ki bi se dalo varno zakleniti, izplačalo že v eni sami zimski sezoni, da o slabem glasu, ki se sedaj širi o našem sicer prijetnem domu, niti ne govorimo. Letošnja zima gre počasi h koncu, razmislimo pa že sedaj o prihodnji. **Franjo Štromajer**

— Tako, sedaj pa imava. Odkar vedo, da največ krademo pri Gradisovem domu, gostov ni več...

Prijavite se — toda h komu?

Po sklepu komisije za delovna razmerja objavljamo prosta dela in naloge:

»sodelavca pri izdelavi zahtevnih projektov« — 2 delavca (-ki)

Potrebna znanja in izobrazba:

— srednja gradbena šola,

— 3 leta delovnih izkušenj.

Delovno razmerje sklenemo za določen čas (nadomeščanje).

Rok za prijavo je 30. 1. 1987.

Nastop dela takoj po odločitvi komisije za DR.

V zadnjem času vse več beremo o tej in oni delovni organizaciji, ki ukinja tozde. Kaže, da smo na tej poti tudi v Gradisu. Kako bi si drugače razlagali časopisni oglas v mariborskem Večeru, ki je bil objavljen sredi januarja letos.

Gradis lepo objavlja prosta dela in naloge »sodelavca pri izdelavi zahtevnih projektov«. Vsi pogoji so lepo navedeni, le nika-kršnega naslova ni zraven. Lahko šli samo razlagamo dvoje. Ali je Gradis v Mariboru že tako »velik!«, ali pa razpisna komisija ni hotela, da bi se sploh kdo prijavil?

Prve dni je pri delitvi malic pomagala tudi Jožica Lipar, ki je drugače zaposlena v bifeju Gradisovega kegljišča

Za začetek je hrana dobra

Topla malica za delavce DSSS

Po nekaj letih so tudi delavci skupnih služb Gradisa dobili toplo malico. Doslej so v bifeju stavbe DSSS lahko dobili le kavo in sokove, na malico pa so morali hoditi v restavracijo Javnih skladišč, šli so si po sendviče v trgovino ali pa si prinašali malico od doma.

Od sredine januarja pa jim ni več potrebno odhajati iz stavbe. Preuredili so prostore bifeja, tako da lahko sedaj v njem delijo hrano, s premično steno pa so pregradili veliko sejno dvorano, tako da je sedaj polovica namenjena malici. Kadar je potrebno, pa je cela namenjena sejam.

Malico za skupne službe vozijo iz Slovenijalesa, delavci pa so z njo v glavnem zadovoljni, čeprav je na izbiri le ena vrsta hrane.

Pač pa kdo še vedno pogrša tistih dvesto metrov sprehoda do Javnih skladišč, kar je bila prijetna sprememba okolja, predvsem ob lepem vremenu.

M. M.

Rezka Trstenjak v obnovljeni kuhinji

Abrahami!

Prišel je pote Abraham,

te popeljal v svoj hram.

Ne skrbi, če je mimo pol stoletja,

pri nas si deležen večnega poletja.

Februar je najkrajši mesec v letu vendar je bilo pred pedesetimi leti rojenih kar 11 delavcev Gradisa. Ob njihovem jubileju, srečanju z Abrahamom, jim želimo vse najboljše, še na mnoga zdrava leta ter prijetno praznovanje.

— Marija Jeločnik — GE Jesenice

— Vinko Matijević — GE Maribor

— Jože Babič — Gradbena operativa Ljubljana

— Kasim Sijamhodžić — Gradbena operativa Ljubljana

— Safet Ferizović — Gradbena operativa Ljubljana

— Boško Jazić — Gradbena operativa Ljubljana

— Dušan Vulin — Gradbena operativa Ljubljana

— Josip Polček — SPO

— Rajmund Jalen — SPO

— Muhamed Samardić — SPO

— Andrej Rogač — Inženiring

Vsem 50-letnikom iskreno čestitamo!

M. F.

Občni zbor ob jubileju

10-letnica PD Gradis

Planinci, člani Planinskega društva Gradis, so se sestali na jubilejnem 10. občnem zboru 24. januarja letos in pregledali svoje delo v preteklem letu, ocenili gospodarjenje s finančnimi sredstvi, izvolili nov izvršni odbor, potrdili načrt dela za letos in ne nazadnje, proslavili 10-letnico obstoja planinskega društva, ki je bilo ustanovljeno na prvem občnem zboru 15. decembra leta 1976.

Poročilo o delovanju Planinskega društva Gradis v letu 1986 je podal predsednik društva **Rajko Kogej**. Društvo je lani štel 153 članov, kar ni veliko, postane pa več ob ugotovitvi, da se večji del članstva udeležuje izletov, kar pri drugih društvih ni običaj.

Od 32 planiranih izletov je bilo uresničenih 25. Udeležba na izletih je bila od 6 do 27 planincev, največ, 50 pa jih je bilo na družinskem izletu v Trento. Udeležba je bila večja, če je bil organiziran in regresiran prevoz, tako da bo treba to obliko ohranjati tudi v bodoče.

Planinsko društvo Gradisa je lani na žiro računu imelo 732.873 dinarjev, a je kljub skoraj v celoti speljanemu programu ostalo še 178.148 dinarjev. Ta ostanek, članarina in dotacija, ki jo društvo dobi od Gradisa in ZTKO, predstavlja vir financiranja v letošnjem letu v višini nekaj manj kot milijon dinarjev.

● Občni zbor je potrdil, glede na zelo visok delež članarine, ki se nakazuje Planinski zvezi Slovenije (700 dinarjev na člana), sledeče višine članarin za leto 1978:

- za člane 1000 din
- za mladince 500 din
- za pionirje 300 din.

V skladu s omenjenimi sredstvi je bil pripravljen tudi načrt dela Planinskega društva Gradis za leto 1987, ki temelji na naslednjih nalogah: uresničitev plana izletov, poseben izlet v Tatre (ČSSR) o katerem smo pisali v decembrski številki našega glasila, poseben izlet za člane PD Gradis in njihove svojce v Logarsko dolino, dodatno regresiranje prevozov na izlete in uresničitev oblikovanja naše interne poti, ki smo jo imenovali »Naša naravna dediščina«.

Za letošnje leto je predvidenih 30 izletov, in sicer izven sezone povprečno vsaki drugi teden, v sezoni pa skoraj vsak teden. V planu izletov so upoštevani tudi vsi glavni jubilejni pohodi. 15 izletov je v sredogorje, 9 je srednje težkih in 6 težjih izletov. Na programu so tudi nekateri vrhovi, ki jih člani PD Gradis še niso osvojili, kot npr.: Veliki Draški vrh, Košutnikov Turk, Ponce, Mrzla gora itd.

● Na občnem zboru so bili razrešeni dosednji izvršni odbor, nadzorni odbor in predsednik ter izvoljeni novi. V izvršni odbor so bili izvoljeni: **Ivo Komar, Marko Žontar, Jože Sever, Rajko Kogej, Milan Galič, Tone Jasenovc, Jaka Klančar, Marko Mertelj, Marjan Golc in Janez Zajc.**

V nadzorni odbor sta bila predlagana, in potem tudi izvoljena, tako kot doslej, **Ljuba Libenšek in Milenko Nikič.**

Predsednik Planinskega društva Gradis bo še naprej **Rajko Kogej.**

Kot nekaj zadnjih let tako bo PD Gradis tudi letos organiziral izlet za širši krog Gradisovih delavcev in njihovih svojcev, in sicer v Logarsko dolino in Robanov kot, kjer si bodo ogledali slapove Palenka, Sušice in Rinke, krnico Okrešelj in najstarejše živo bitje pri nas — Solčavsko tiso.

Predsednik PD Gradis **Rajko Kogej** je prisotne seznanil z načrtom o naši interni poti, imenovani »Naša naravna dediščina«. Ta pot bi se razlikovala od obstoječih poti tako po zasnovi, kakor tudi po namenu in pristopu planinca do nje.

Osnovne značilnosti poti so:

1. Pot je oblikovana tako, da planinca tvorno vključuje k njenemu oblikovanju. Poleg stalnega dela ima tudi del, ki bi ga oblikoval planinec sam.

2. Kot dokazno gradivo o obisku poti naj bi planinec predložil opise točk, posnetke, skice in ostale značilnosti, kar bi služilo tudi kot gradivo planinskega društva o naši naravni dediščini.

3. Pot je usmerjena v znano in neznano naravno in tudi kulturno dediščino in se deli v naslednje samostojne dele:

- a) najlepša razgledišča
- b) najlepše doline, planine, krnice, podi, planote
- c) naravne značilnosti in znamenitosti
- d) naravovarstveni del poti.

Načrt poti bo dokončno izoblikovan letos, predvideno pa bo tudi nagrajevanje za obisk posameznih delov poti. V začetku se bo pot uporabljala v zmanjšani različici, če bi se zanimanje razširilo, pa bi jo dopolnili.

C. P.

Silvin Vesenjaka med dirko in (v vogalu slike) ovenčan z lovčkovim vencem

Silvin Vesenjaka letos štarta na naslov državnega prvaka v motokrosu v kategoriji do 250 kubikov. Gradisov znak na njegovem kombinezonu bi bila lahko zelo poceni reklama

Po očetovih stopinjah

Očeta Stanka Vesenjaka smo v našem glasilu predstavili že pred leti, takrat pa objavljamo zapis o njegovem sinu Silvino. Oba imata, poleg tega, da sta oče in sin, skupnega tudi to, da ju veže Gradis ter motokros. No, oče Stanko se je že pred leti nehal aktivno ukvarjati z dirkanjem, je pa še vedno »glavni mehanik« in svetovalec svojemu sinu. Jabolko ne pade daleč od drevesa, bi lahko dejali tudi za Silvino, ki je zaposlen v Gradisovem tozdu Kovinski obrati v Mariboru kot tehnolog asfaltnege programa.

Ko poslušam njegovo pripovedovanje, se pravzaprav čudim, od kod še toliko volje do tega športa, ki mu vsako leto odvzame veliko denarja. Samo motor velja 6200 nemških mark, da o opremi in gorivu niti ne govorimo. Lansko leto je v Jugoslaviji v svoji kategoriji zasedel šesto mesto, kljub temu, da so ga v začetku in koncu sezone pestile poškodbe.

Letos je na podelitvi naslovov najboljših športnikov Maribora prejel posebno priznanje za uspehe v državnih reprezentanci. Vse to ga je še bolj vzpodbudilo in njegova želja je, da bi letos osvojil naslov državnega prvaka.

Seveda pa bo zato potrebno veliko treninga. En sam trening v lanskem letu ga je veljal kar 5000 di-

narjev. Samo ena guma, uniči jo ponavadi v eni sami dirki pa velja 1000 šilingov.

Lansko leto si je nabavil nov motor znamke Kawasaki. Moral bi imeti vsaj dva taka motorja, toda to je že druga zgodba.

Zato so tudi uspehi naših motokrosov v tujini tako skromni. Nekaj malega sicer dobijo v klubu, Silvino vozi za AMD Orehova vas, toda večino denarja mora prispevati le sam. Do kdaj bo lahko tako dirkal, pa ne ve. Končno ima družino, pa čeprav razumevajočo.

Gradisov znak na njegovem dirkalnem kombinezonu bi bil lahko zelo poceni reklama. Kvalitetni izdelki Gradisa in državni prvak — to gre skupaj, mar ne?

Franjo Štromajer

Bilo je prisrčno

Srečanje upokoјencev s Ptujem

Upokoјenci tozda GE Gradnje Ptuj smo bili ob koncu lanskega leta povabljeni na letno sejo OO ZS tozda in srečanje upokoјencev z nekdanjimi sodelavci. Od 54 članov ptujskega pododbora se je srečanja udeležilo 32 upokoјencev.

Z zanimanjem smo poslušali izvajanje Ljuba Cimermana, direktorja tozda GE Gradnje Ptuj, ki je poročal o poslovanju tozda v letu 1986. Kljub težavam je bilo poslovanje kar uspešno. Tudi za letošnje leto so načrti obetavni, vendar bodo morali vsi v tozdu napeti vse moči, da bodo zastavljene naloge tudi izpolnili.

Sledila je zakuska, vsi pa smo prejeli stenske koledarje Gradisa, katerih smo bili zelo veseli. Srečanje je bilo prisrčno, saj smo se srečali z na-

šimi nekdanjimi sodelavci, malo poklepetali, spili kozarček vina in si na koncu zaželeli predvsem zdravo in srečno novo leto.

Upokoјenci se zahvalujemo tozdu GE Gradnje Ptuj za prejeta dotacijo, ki nam je omogočila prirediti piknik na kmečkem turizmu v Cirkulanah, kjer smo preživeli nekaj prijetnih uric med haloškimi griči ter za pomoč in razumevanje za naše delo.

Hermina Černivec

Najboljše čase so dosegali moški v kategoriji od 26 do 34 let. Zmagovalec Alojz Polajnar (pod marelo), št. 17 Zdenko Konečnik, četrti, do njega Niko Rožič, šesti in št. 1. Miran Kert, tretji.

Nasmejani dobitniki kolajn v kategoriji moških od 34 do 42 let. Z leve proti desni Andrej Kobale, tretjeuvršeni, Marjan Zupan, zmagovalec in Avgust Skrinjar, drugouvršeni

Dež je motil vse nastopajoče, vendar je Vesna Gregorič dobro štartala in zasedla v kategoriji žensk od 34 do 42 let, tretje mesto. V ozadju s številko 230 Vesna Plemelj, DSSS, šesta v isti kategoriji in s številko 250 Maja Lorgjer, Nizke gradnje Maribor, enajsta v kategoriji žensk od 26 do 34 let

Med ženskami do 26 let je zmagala Majda Pogačnik, druga je bila Maja Juvanič (levo) in tretja Karmen Tršek (desno)

26. zimske športne igre Gradisa — zagodla sta vreme

Ravenčani ponovno

Nihče ni verjel, da bo vreme tako zagodlo prirediteljem letošnjih zimskih športnih iger Gradisa, na koncu pa je svoje dodal še računalnik, tako da ni bilo možno razglasiti zmagovalcev v smučarskih tekih in tudi končnega vrstnega reda 26. zimskih športnih iger. Zato je bilo na zaključni prireditvi kar veliko nezadovoljnih, nekateri pa so kar bučno protestirali in žvižgali, vendar nič ni pomagalo. Zmagovalci tekov in končni vrstni red bodo objavljeni kasneje, ko bodo tehnični izvajalci iger Trim servis (Timing) Ljubljana ročno preverili vse rezultate.

Organizacijo letošnjih zimskih iger je prevzel tozid Inezniring, predsednik organizacijskega odbora je bil Andrej Rogač, pokrovitelj pa Franc Zupančič, direktor tozda Inezniring.

Ves teden pred našimi igrami je prevladovalo izredno toplo vreme, saj se temperature tudi ponoči niso spustile pod ničlo, vendar so vsi upali, da bo le prišlo do ohladitve, kar bi omogočilo normalno izpeljavo iger. Upanja se niso uresničila. Deževalo je v petek 13. februarja in tudi v noči s petka na soboto ter sneg vidno pobiralo. Zato je bilo treba proge za veleslalom prestaviti na terene, kjer je bilo še nekaj več snega, pa tudi tega je bilo treba utrditi s snežnim cementom. Na obeh progah Zatrnika so delavci Timinga delali cel petek, do trde noči.

V soboto zjutraj je še vedno deževalo, vendar so se vsi tekmovalci in tekmovalke odpravili na štart veleslaloma. Športnega duha ni moglo uničiti niti slabo vreme. Ves čas je deževalo, tudi takrat, ko so se tekmovalci prestavili v Gorje, kjer naj bi nastopili v smučarskih tekih.

Teki so se pričeli z enourno zamudo, medtem pa je tudi nehalo deževati. Težek, južen sneg, slaba tekaška smučina in dolgo čakanje na štart niso bili v prid tekmovalcem. Maloštevilni gledalci (tekmovalci v veleslalomu, ki v tekih niso nastopili) so tekače spodbujali, kljub temu, da se je v razmočeni sneg udaralo tudi do kolen. Vsi so trepetali od mraza ter se grelji s šilcem domačega žganja.

Vsem nevšečnostim v prid, je za tekmovalke, ki so štartale za moškimi, zmanjkalo čaja. Zadnja tekačica je prišla v cilj nekaj pred pol peto uro popoldan.

Vsi premraženi smo se hitro odpeljali do hotela, preoblekli in preobuli suho perilo in obuvala, ter odšli na zaključek z razglasitvijo zmagovalcev. Ko niti do pol osmih ni bilo rezultatov, se je v Casinu hotela Toplice na Bledu, kjer je bil zaključek, neuradno zvedelo, da je računalnik zmešal rezultate v smučarskih tekih in da jih ne bo možno razglasiti, kar pomeni, da ne bo znan končni vrstni red niti zmagovalec iger.

Ugibanja je ob osmih potrdil predsednik komisije za šport in rekreacijo pri konferenci OO ZS Ma-

tija Krnc. Dejal je, da rezultatov v tekih kot tudi končnega vrstnega reda, ne bo. Zato objavljamo le zmagovalce veleslaloma oziroma pet prvouvršenih v vsaki kategoriji.

VELESALOM

Ženske do 26 let: 1. Majda Pogačnik — KO Ljubljana, 2. Maja Juvanič — DSSS, 3. Karmen Tršek-Biro Ljubljana, 4. Zvonka Štolfa — Maribor, 5. Anita Štehovnik — Ravne.

Ženske od 26 do 34 let: 1. Janja Stanonik — LIO, 2. Zlata Hribar — GOL, 3. Marjana Lapuh — Ravne, 4. Bernarda Lap — Biro Ljubljana, 5. Barbara Starovasnik — Maribor.

Ženske od 34 do 42 let: 1. Joži Orel — Interna banka, 2. Alenka Rojnik — Celje, 3. Vesna Gregorič — Inezniring, 4. Slava Kret — Ravne, 5. Roža Rozina — Inezniring.

Ženske nad 42 let: 1. Joži Kocjančič, 2. Ani Štupar, 3. Jerica Čermelj — vse tri DSSS, 4. Milica Mirč — GOL, 5. Ida Markun — Biro Ljubljana.

Moški do 26 let: 1. Roman Pezdur — Biro Maribor, 2. Franc Šumnik — Ravne, 3. Marjan Belec — KO Ljubljana, delitev 4. mesta: Edvard Kotnik — Ravne in Tomaž Gleščič — DSSS.

Moški od 26 do 34 let: 1. Alojz Polajnar — DSSS, 2. Miran Sluga — Jesenice, 3. Miran Kert 4. Zdenko Konečnik — oba Ravne, 5. Mitja Mejač — DSSS.

Moški od 34 do 42 let: 1. Marjan Zupan — Jesenice, 2. Avgust Skrinjar — Ravne, 3. Andrej Kobale — Celje, 4. Edvard Torkar — Jesenice, 5. Zmago Bračun — GOL.

Moški od 42 do 50 let: 1. Jože Zupan — Jesenice, 2. Alojz Kepić.

● Gradisovih 26. zimskih športnih iger sta se kot gosta udeležila tudi **Ivan Samec**, predsednik občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje in **Marija Fedran**, predsednica sindikalnega sveta občine Ljubljana Moste-Polje, ki je tudi pozdravila naše športnike.

● Zimskih iger se je udeležilo nekaj več kot 400 ŠPORTNIKOV. Prvi trije v vsaki kategoriji nas bodo zastopali na zimskem ŠIG-u.

in računalnik

zmagali na igrah

Gradisove športnike je pozdravila tudi Marija Fedran, predsednica sindikalnega sveta Ljubljana Moste-Polje.

3. Jože Vrhovc — oba GOL, 4. Peter Rubin — Maribor, 5. Janez Tišler — DSSS.

Moški nad 50 let: 1. Marjan Starovasnik — Maribor, 2. Anton Oman — LIO, 3. Ivan Grabner — Ravne, 4. Anton Zaletelj — DSSS, 5. Ivo Krstinc — Nizke gradnje.

TEKI

Tik pred zaključkom redakcije pa smo prejeli tudi rezultate prvih treh v smučarskih tekih ter končni vrstni red, ki pa lahko, po še nekaterih popravkih, doživi manjše spremembe.

Ženske do 26 let: 1. Judita Jezeršek — LIO, 2. Angela Jeger — KO Maribor, 3. Darja Pavlin — DSSS.

Ženske od 26 do 34 let: 1. Janja Stanonik — LIO, 2. Jolanda Kacafura — GE Maribor, 3. Zlata Hribar — GOL.

Ženske od 34 do 42 let: 1. Marta Pečnik — Ravne, 2. Ljuba Libenšek — DSSS, 3. Krista Štink — Ravne.

Ženske nad 42 let: 1. Angela Gaberc — KO Maribor, 2. Marjeta Dekleva — SPO, 3. Majda Oblak — GOL.

Moški do 26 let: 1. Iztok Hudovernik — LIO, 2. Edvard Kotnik — Ravne, 3. Roman Očišnik — Ptuj.

Moški od 26 do 34 let: 1. Zoran Zavolovšek — Ravne, 2. Alojz Moser — SPO, 3. Jože Nabernik — Ravne.

Moški od 34 do 42 let: 1. Branko Vranič, 2. Jure Pahernik — oba KO Maribor, 3. Vili Martinčević — Biro Ljubljana.

Edini član KPO, ki je nastopil, je bil Tone Zaletelj. V tekih je zasedel šesto mesto, v veleslalomu pa četrto.

Končni vrstni red 26. zimskih športnih iger Gradisa:

Tozd	Točke
1. GE Ravne	514
2. GO Ljubljana	571
3. GE Maribor	737
4. DSSS Ljubljana	810
5. SPO Ljubljana	840
6. GE Celje	849
7. GE Gradnje Ptuj	871
8. GE Jesenice	885
9. GE NG Maribor	889
10. KO Maribor	908
11. PB Maribor	952
12. LIO Škofja Loka	988
13. Inženiring Ljubljana	1040
14. OGP Ljubljana	1141
15. KO Ljubljana	1152
16. PB Ljubljana	1184
17. Interna banka Lj.	1227
18. GE Koper	1234
19. UDD Lj.	1297

Uspešne so bile v veleslalomu in v tekih. Zlata Hribar (levo), druga v veleslalomu in tretja v tekih, Janja Stanonik (na sredini), dvakratna zmagovalka in Marjana Lapuh, tretja v veleslalomu in peta v tekih

Ekipa tekačev Kovinskih obratov Maribor

Drobni ocvirki z zimskih iger

● Marjan Starovasnik iz GE Maribor je letos prvič, odkar tekmuje na naših igrah, tekmuje pa od vsega začetka, zmagal. Nekateri pravijo, da zato, ker je dan prej prvič odkar karta na igrah, karta pa od vsega začetka, izgubil.

● Med tekmovalci je bilo veliko ugibanj, zakaj letos ni bilo na startu predsednika KPO Franca Kositra, čeprav je bil prijavljen v tekih. Baje je izvedel, da si je mariborski direktor Franc Gačnik tudi kupil tekaške smuči.

● Ekipa merilcev na tekih se je tako počasi spravljalja k delu, da se je še Svetozarju Mujeviću (mariborskemu Črnogorcu) zdela smešno počasna.

● Za nekatere tekmovalce je bil že prvi dan, v petek, svečani zaključek.

● Številni so se spraševali, ali so bili Štajerskih sedem, Vinko Šimek, in Predrag Gojković-Cune tako dobri ali tako poceni, da jih je organizator povabil na Gorenjsko.

Štrof

Moški od 42 let do 50 let: 1. Alojz Kepic — GOL, 2. Janez Majcen — Ptuj, 3. Janko Mravlja — LIO.

Moški nad 50 let: 1. Ciril Oblak, 2. Martin Primožič — oba LIO, 3. Štefan Premrl — SPO.

C. P.

Nagradna križanka

16. februarja smo izžrebali nagradne nagradne križanke iz januarske številke Gradisovega vestnika. Pri montaži fotografije je le-ta zakrila dve polji, vendar neljuba napaka ni motila naših reševalcev. Vseeno pa objavljamo pravilno rešitev:

Slovenija, telovadec, pinja, era, bik, skifi, rja, tabori, Nangpa, arena, Final, KL, JB, jakost, atoli, napa, Ant, Avalon, Irak, Kd, Klamer, kip, Kaaba, IP, Gizmo, as, NDR, ara, isto, AA, A, mast, abortus, Ovid, čas, GE, etan, okis, Rac, Kn, Aomen, Nin, stanovanjska gradnja, hitra, eks, Salaj, Nehru, Ig, Vt, A, Sap, kanon, kaolin, Po, ao, Nandi, ibis, uk, cesta, plastika.

Izžrebani so bili:

1. nagrada 1500 din — Metka Kobal, GO Ljubljana
2. nagrada 1200 din — Drago Dolenc, PB Ljubljana
3. nagrada 1000 din — Tina Starovasnik, GE Maribor
4. nagrada 800 din — Anton Horvat, Belokranjska 14, Ljubljana
5. nagrada 500 din — Jože Karun, KO Ljubljana

Nagrajencem čestitamo!

Rešitve februarске križanke pošljite do 9. marca na naslov: GIP Gradis, Šmartinska 134 a, 61000 Ljubljana, s pripisom — za nagradno križanko.

GRADISOV VESTNIK je glasilo delovne organizacije GIP GRADIS

Izdaja za Odbor za informacije: Srečko Firš — predsednik, člani: Ludvik Rudolf, Martin Golnar, Zoran Debelak in Sonja Vršič.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin.

Člani uredniškega odbora: Milenko Nikić, Vesna Gregorič, Ludvik Rudolf, Vlado Forbici, Vinko Damjan, Jani Klančar, Aleksandar Bojanić in Tatjana Savinšek.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana.

Naklada: 9.100 izvodov.

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134 a, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 441-422 int. 232 in 220.

NAGRADNA KRIŽANKA

IME LI-KOVNICE MARAZ

ZAVOD AV-TORSKIH ZVEZ (KRATICA)

ZNAMKA SPORTNE OBUITVE

TRMA (POMANJ-SALNICA)

ZIVAL 12 RODU MACK

NIKALNI PRISLOV

TUJE Z. IME

PREBIVAL. KAIRA

KAOS

VILKO NOVAK
STUD

DUSAN IPAVEC
IGRALKA

ITALI-JANSKI KAMION

LOVSKI PES
NAIVNE ZENSKE

MENISKO OBLACILO

ARABSKO M. IME
REKA PAD

PLACILO POPITE PIJACE

NARISAL: IZTOK LOVRIC

TISOC METROV.

MATERIJAL TVARINA

VOZILO
NEZNA-NEC

KONJSKA SILA
VOZNIK MOTORJA

KOVINSKI GLAS

NEKDANJI UGANDSKI POLITIK (IDI)

DRUS-CINA

LEVI PRI-TOK REKE OISE V FR.
ACNEC

RAZISKOV. KITAJSKE KRALJIV-VEC

USIHANJE

PRIPAD-NIK PRUSOV

RUSKI ASTRO-NAVT

KOLEKTIV

KOSCICA PRI BRESKVI
AKADEMSKI NASLOV

DEL MOLEKULE

ZOLAJEV ROMAN

MEJNA RE-KA MED NDR IN POLJSKO

NEON

TREMOLO

PODROCJE
VRSTA ZOBA

KACA UDAV

SESTAVIL JOZE PETELIN

POVODEC PRI KONJU

OBLIKA DELA V SOLI

PREPROSTO STRELNO OROZJE

UNITED STATES PORTUG. MESTO

SPLET LAS
CELICE, PREKATI

CAKOVEC

SRAMOTEN DOGODEK

IME

KAMNOSIS. NAPIS

SANJE
NATRIJ

ZEMELJSKI FLIN

TRDINOV LITERARNI JUNAK (..... IN ZMAN)

IZRAZ PRI KARTAH
DVORANA

OBLIKA IMENA SOFKA

JAPONSKO VELEMESTO
REKA V ANGLIJI

GENERALNI SEKR. OZN 1946-53 (TRYGVE)

POGAN

POCELO TAOIZMA

CLOVEK S TREZNO GLAVO

PREPOST PLUG

OBLIKA RAZCVETA
GREGOR VODNIK

MESTNO ZABAVIS.

OBČUTLJ. NA DOLOC. SNOVI

LJUDSKO IME ZA AVGUST

SPANSKI PISEC IN PUBLICIST, EDEN OD ORGANIZATORJEV KP SPANIJE